

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ІНФОРМАЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускної кафедри

_____ Н.Ф. Ржевська

« ____ » _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ,
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

Тема: «МІСІЯ ЮНІСЕФ В МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ ЗАХИСТІ ДІТЕЙ»

Виконавець: студентка 4 курсу, 409 групи, Петринюк Вікторія Олександрівна

Керівник: професор кафедри міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, доктор політичних наук Рижков Микола Миколайович

Нормоконтролер

(підпис)

(П.І.Б)

КИЇВ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. РОЛЬ ЮНІСЕФ У СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	6
1.1. Основні характеристики діяльності Дитячого фонду ООН.....	6
1.2. Міжнародно-правові аспекти функціонування ЮНІСЕФ.....	12
1.3. Особливості глобальних цілей тисячоліття ЮНІСЕФ.....	26
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЮНІСЕФ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	35
2.1. Виклики та завдання сучасності ЮНІСЕФ у світі.....	35
2.2. Загрози функціонування Дитячого фонду ООН у регіонах світу.....	40
2.3. Проблеми діяльності ЮНІСЕФ в Україні.....	49
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЮНІСЕФ.....	53
3.1. Методи розширення механізмів реалізації діяльності Дитячого фонду ООН у сучасному світі.....	53
3.2. Перспективи вирішення глобальних проблем Дитячого фонду ООН у регіонах світу.....	56
3.3. Шляхи підвищення результативності діяльності ЮНІСЕФ в Україні.....	61
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасному світі проблемі захисту прав і інтересів дітей приділяється недостатньо уваги з боку міжнародного співтовариства. Не дивлячись на те, що в багатьох регіонах світу існує величезна кількість добровольчих організацій, метою яких є допомога дітям, сьогодні існує лише одна міжнародна міжурядова організація з захисту дітей у всьому світі – Дитячий фонд ООН.

З моменту створення ЮНІСЕФ, Фонд досяг значних успіхів у реалізації і забезпечення інтересів дітей у всьому світі. Зокрема, Фонд проводить роботу за кількома напрямками, що включають надання дітям гуманітарної допомоги, співучасть у розробці міжнародно-правових документів, що покликані забезпечувати права дітей, а також розроблення і надання урядам держав-членів рекомендацій і програм щодо забезпечення дітей необхідними умовами для життя. З метою реалізації своєї діяльності Фонд співпрацює з національними урядами, урядовими і неурядовими організаціями, а також з агенціями Організації Об'єднаних Націй.

Однак, зважаючи на той факт, що ЮНІСЕФ був створений майже століття тому з метою допомоги дітям у повоєнні часи, сьогодні Фонд стикається з викликами і завданнями сучасного світу. З цієї причини виникає необхідність у створенні принципово нових методів і заходів реалізації місії Фонду, а також розширенні компетенції відповідних органів ЮНІСЕФ. Відповідно, виникає потреба у дослідженні міжнародно-правових документів, що створюють основу функціонування Дитячого фонду ООН, що дасть можливість виявити основні недоліки діяльності ЮНІСЕФ, що безпосередньо пов'язані з міжнародно-правовою базою захисту прав дітей.

Ступінь наукової розробленості теми. В ході виконання даної роботи було використано звіти і доповіді Дитячого фонду ООН, які були розроблені вітчизняними і зарубіжними науковцями у сфері захисту прав дитини Бородчук Н., Черенько Л., Айвазовим А., Нижник О., Хромих М., Старіковим В., Сітніковою Н., Товченко А., Тайді К., Мойо К., Чігведере Е., Хульсхоф К., Гофом Ж., Айлієфом Д., Касаї Т.,

Сінгхом П.-Х., Чжаном Я., Чой С., Грунді Д., Геверс А., Дей Е., Мафіко М., Нартеа А., Бішоп С., Фейсал М., Еванс М.. Також в процесі даного дослідження було використано роботи зарубіжних наукових дослідників міжнародного публічного права у галузі права міжнародних організацій Мусіної Н.М. і Хмелевського С.В..

Метою даної роботи є дослідження ролі місії ЮНІСЕФ у сфері захисту прав та інтересів дітей, а також виявлення нових інструментів реалізації діяльності Дитячого фонду ООН у міжнародно-правовому середовищі.

Відповідно до мети даного дослідження, було сформовано наступні **завдання**:

- проаналізувати міжнародно-правову базу діяльності ЮНІСЕФ;
- дослідити джерела щодо діяльності Дитячого фонду ООН у сфері захисту прав і інтересів дітей;
- проаналізувати основні перешкоди функціонуванню Дитячого фонду ООН у світі;
- проаналізувати головні недоліки роботи ЮНІСЕФ у регіонах світу;
- проаналізувати найважливіші проблеми діяльності Дитячого фонду ООН в Україні;
- розробити рекомендації щодо реалізації діяльності Дитячого фонду ООН у міжнародно-правовій площині.

Об'єктом даного дослідження є міжнародно-правовий захист дітей.

Предметом даної роботи є місія ЮНІСЕФ у захисті прав дітей.

В ході нашого дослідження було використано наступні **методи**:

- аналіз міжнародних-правових документів;
- системний підхід;
- контент-аналіз;
- узагальнення;
- SWOT-аналіз.

Наукова гіпотеза даної роботи полягає у доведенні того, що ЮНІСЕФ відіграє головну роль у захисті прав дитини на сучасному етапі.

Практична значимість роботи полягає в розробці нового підходу реалізації місії ЮНІСЕФ у міжнародно-правовій площині.

Апробація роботи. Результати даної роботи були частково апробовані в тезах доповіді до XXI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Політ-2021. Сучасні проблеми науки» (7 квітня 2021 року, м. Київ).

Структура даного дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел, що складає 94 позиції. Загальний обсяг дипломної роботи складає 77 сторінок.

РОЗДІЛ 1. РОЛЬ ЮНІСЕФ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

1.1 Основні характеристики діяльності Дитячого фонду ООН

Після Другої світової війни увесь світ потерпав від її наслідків. Не виключенням були й найбільш незахищені верстви суспільства кожної країни – діти. У 1946 році Генеральна Асамблея ООН створила Міжнародний надзвичайний дитячий фонд (ЮНІСЕФ), метою якого було забезпечення допомоги дітям у післявоєнній Європі. Фонд відіграв велике значення у побудові післявоєнного світу. Зокрема, ЮНІСЕФ забезпечував дітей їжею, одягом та продовольством, незалежно від їх раси, національної приналежності або релігії. Фонд надавав дітям притулок, медичну допомогу, а також зробив чималий внесок у возз'єднанні дітей з їх батьками.

Завдяки своїй благій та ефективній діяльності, у 1953 році ЮНІСЕФ отримала статус постійного діючого органу системи Організації Об'єднаних Націй. Того ж року повноваження ЮНІСЕФ були розширені, тож Фонд отримав право на забезпечення довгострокової допомоги дітям, які потерпають від політичного та економічного становища у будь-якій державі, а також дітям, які потерпають від збройних конфліктів у всьому світі. Натомість основною функцією ЮНІСЕФ стала допомога та підтримка урядів країн, що розвиваються у діяльності, що направлена на захист та забезпечення благ дітей. Відтоді діяльність ЮНІСЕФ значно деформувалася, а її повноваження значно розширилися.

На сьогодні до Дитячого фонду ООН входить більш ніж 190 країн-учасниць [86]. ЮНІСЕФ має Виконавчу раду, яка являє собою керівний орган Фонду. Виконавча рада складається з 36 країн-членів, які обираються на три роки Економічною і Соціальною Радою ООН за принципом рівного географічного представництва. Виконавча рада є відповідальною за формування напрямів діяльності ЮНІСЕФ, формування бюджету, а також забезпечення обліку потреб держав, які отримують допомогу від Фонду [86].

Окрім цього, ЮНІСЕФ має ще один не менш важливий орган – Секретаріат, який здійснює свою діяльність через бюро, які розташовані більш ніж у ста

шістдесяти країнах світу [84]. Сьогодні діяльність Дитячого фонду ООН керує Виконавчий директор Генрієтта Х. Форє, яка обіймає цю посаду з 2018 року. Керівництво здійснюється через штаб-квартиру Фонду, що знаходиться у Нью-Йорку [87].

Фонд має свої представництва у більше ніж 190 країнах світу. З них 7 – регіональні офіси і 34 – національні комітети. Регіональні відділення забезпечують технічну допомогу державам-членам, а також керують діяльністю представництв, що розташовані на їх території. Національні комітети здійснюють свою діяльність у якості неурядових організацій, що покликані залучати фінансові ресурси з приватного сектору.

Більшість працівників Фонду здійснюють свою діяльність на місцях. Вони співпрацюють з урядами, відповідними місцевими та неурядовими організаціями з метою забезпечення певного регіону необхідними товарами та послугами, а також розвитку місцевого потенціалу [91].

ЮНІСЕФ має власний Відділ постачання, який відповідальний за матеріально-технічні потреби програм, які приймаються Фондом. Даний Відділ забезпечує продовольчими товарами, водними ресурсами, медикаментами, вакцинами, медичним обладнанням та засобами першої необхідності регіони, які мають в цьому потребу [90].

Комітет з прав дитини, з яким тісно співпрацює ЮНІСЕФ, виконує контролюючу функцію. Комітет стежить за дотриманням положень Конвенції про права дитини у всіх країнах світу. Комітет з прав дитини, згідно зі статтею 45 Конвенції про права дитини, має право запрошувати відповідні спеціалізовані установи до обговорення та надання рекомендацій щодо втілення положень Конвенції у життя. Окрім того, Комітет може надавати їм можливість представляти власні оцінки та звіти щодо дотримання та втілення в життя Конвенції у певних сферах своєї діяльності, а також передавати прохання держав про надання технічних консультацій. Більш того, ЮНІСЕФ закликає усі держави світу до ратифікації Конвенції про права дитини шляхом створення інформаційних кампаній та

привернення уваги світової спільноти до проблеми захисту прав та інтересів дітей [38].

Не останню роль у діяльності Дитячого фонду ООН відіграють Посли доброї волі ЮНІСЕФ. Найчастіше за все, Послами доброї волі ЮНІСЕФ стають відомі особи, такі як спортсмени, актори, співаки. Відповідно до їх цілей, інтересів та рівня відповідальності, вони можуть бути міжнародними, національними або регіональними. Основною їх задачею є інформування суспільства як про діяльність ЮНІСЕФ, так і про проблеми, які постають перед Фондом. Для того, щоб виконати цю задачу, вони нерідко відвідують регіони, які мають військові конфлікти, регіони, які мають економічні проблеми, країни, що стикаються з природними катаклізмами, ведуть перемовини з представниками певних регіонів. Такі події, зазвичай, висвітлюються ЗМІ, що дає можливість привернути увагу суспільства до проблем, пов'язаних із захистом дітей [88].

Основними партнерами ЮНІСЕФ є уряди держав. Одночасно з тим, Фонд веде активну співпрацю з міжурядовими та неурядовими організаціями, міжнародними фінансовими організаціями, правозахисними організаціями, науковими центрами, а також агентствами Організації Об'єднаних Націй [21].

У галузі захисту дитини та її прав ЮНІСЕФ взаємодіє з Радою Європи, Європейським Союзом, Європейською мережею омбудсменів з прав дітей, Європейською експертною групою з деінституціоналізації, Європейським фондом з питань інвалідності, «Oak foundation», «Врятуємо дітей!», Інститутом соціального обслуговування, «Планета людей», Центром захисту дітей у Південно-Східній Європі, Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини, Програмою розвитку ООН, Управлінням ООН з наркотиків і злочинності, Фондом ООН у галузі народонаселення, Агентством ООН у справах біженців [21].

З питань охорони здоров'я Фонд співпрацює з Агентством США з міжнародного розвитку, Мережею Ага Хана з розвитку, Ініціативою зі збагачення харчових продуктів, Глобальним альянсом щодо поліпшення харчування, Глобальним альянсом щодо вакцинації і імунізації, Глобальною мережею з йоду, Міжнародною мережею дій на захист дитячого харчування, Міжнародною

педіатричною асоціацією, Інститутом вакцин імені Альберта Сабіна, «Врятуємо дітей!», Ініціативою «За посилення уваги до проблеми харчування», Центром «За здоров'я дітей у всьому світі», Всесвітнім альянсом дій на підтримку грудного годування, Університетом Ага Хана, Міжнародним фондом «Курацио», Європейською школою охорони здоров'я матерів, новонароджених дітей та підлітків у Трієсті, Гарвардською школою громадської охорони здоров'я, Казахською академією харчування, Азійським банком розвитку, Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН, Програмою розвитку ООН, Фондом ООН у галузі народонаселення, Всесвітнім банком, Всесвітньою продовольчою програмою, а також з Всесвітньою організацією охорони здоров'я [21].

Міжнародна асоціація «Крок за кроком», Фонд «Відкрите суспільство», Ромський освітній фонд, Університет Анкари, Інститут надомного патронажу та Всесвітня організація охорони здоров'я допомагають Дитячому фонду ООН у подоланні проблеми розвитку у ранньому дитинстві [21].

ЮНІСЕФ також плідно співпрацює з Робочою групою ООН з соціального захисту у вирішенні питань соціальної політики [21].

З Міжнародною асоціацією «Крок за кроком», Організацією економічного співробітництва та розвитку, Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, Інститутом статистики ЮНЕСКО та Всесвітнім банком ЮНІСЕФ співпрацює у вирішенні питань освіти [21].

Агентство з фундаментальних прав Європейського Союзу, Лабораторії з розробки політики для молоді, Об'єднана програма ООН по ВІЛ/СНІД, Програма розвитку ООН, Фонд ООН у галузі народонаселення, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, «ООН-жінки», Всесвітня організація охорони здоров'я допомагають ЮНІСЕФ у вирішенні питань підлітків [21].

У вирішенні гендерних проблем Фонд співпрацює з Радою Європи, Європейським Союзом, Організацією з безпеки і співробітництва в Європі, Європейським інститутом гендерної рівності, Європейським жіночим лобі, Міжнародною асоціацією «Крок за кроком», Інститутом Будапешту, Інститутом

рівності, Програмою розвитку ООН, Фондом ООН у галузі народонаселення, «ООН-жінки», а також зі Всесвітньою організацією охорони здоров'я [21].

Відповідно до своєї діяльності, Дитячий фонд сформував 10 принципів, якими мають керуватися інституції, відповідальні за вирішення проблем дітей. Дані принципи включають:

- право дитини на охорону здоров'я;
- право дитини на підтримку, турботу і піклування сім'ї;
- право дитини на вільний доступ до правосуддя;
- право дитини на отримання освіти в ранньому віці;
- право дитини на високоякісну інклюзивну освіту;
- право дитини з'явитися на світ неінфікованим ВІЛ;
- право дитини на всеосяжний добробут;
- право дитини на соціальний захист;
- право дитини на захист від ризику будь-якого лиха, а також зниження рівню уразливості;
- право підлітка ступити у друге десятиліття свого життя та отримати другий шанс.

В основу діяльності Фонду покладено Стратегічний план ЮНІСЕФ, який приймається Виконавчою радою терміном на чотири роки [23]. Кожен Стратегічний план ЮНІСЕФ відповідає принципам Конвенції про права дитини. Останній план був прийнятий на період з 2018 року до 2021 року. Реалізація Стратегічного плану 2018-2021 здійснюється відповідно до наступних цілей:

- забезпечення щасливого життя та розвитку кожної дитини;
- забезпечення умов для навчання для кожної дитини;
- захист кожної дитини від насильства та експлуатації;
- забезпечення безпечного та чистого довкілля, в якому перебувають діти;
- забезпечення рівних шансів кожної дитини на досягнення успіхів.

Окрім того, пандемія COVID-19 внесла свої корективи не тільки до Стратегічного плану ЮНІСЕФ, а й безпосередньо у діяльність Фонду.

Першочерговою місією Дитячого фонду упродовж 2020-2021 років є і залишається питання захисту дітей від наслідків пандемії. З початку пандемії Фонд розгорнув масштабну кампанію з метою інформування дітей, а також їх батьків щодо питань захисту від вірусу, реагування на нього, а також вакцинації [23].

Найбільшу допомогу від ЮНІСЕФ отримують діти, які мешкають у країнах, що розвиваються, бідних країнах, а також країнах, що перебувають у найтяжких умовах. Перш за все ЮНІСЕФ надає свої послуги дітям з обмеженими фізичними та психологічними можливостями, дітям, які постраждали від стихійних лих та військових дій, дітям, які піддаються насильству, злидні, а також експлуатації. Надавати дітям безперешкодну та ефективну допомогу ЮНІСЕФ допомагає співробітництво з низкою гуманітарних установ, а також постійними партнерами ООН у різних регіонах світу.

На сьогоднішній день ЮНІСЕФ надає допомогу урядам, що, зазвичай, ґрунтується на створенні програм, які включають рекомендації та комплекс дій щодо покращення соціальних та матеріальних умов життя дитини. Зокрема, ці програми стосуються захисту прав дитини, охорони здоров'я, освіти, харчування, вакцинації, а також положень особливо уразливих дітей. Будь-яка допомога урядам не може здійснюватися без попередньої консультації з урядами, які мають в цьому інтерес, а також без отримання на це дозволу. У разі надзвичайних ситуацій ЮНІСЕФ пропонує урядам створення програм допомоги, які дають можливість забезпечити дітей, що опинилися у тяжкому становищі, харчуванням, засобами особистої гігієни, а також освітою та психосоціальною реабілітацією.

Наразі ЮНІСЕФ проводить наукову діяльність, що пов'язана з оцінкою та дослідженням стану дітей у світі, з метою краще познайомитися із суспільствами, в яких Фонд виконує свою діяльність. Подібні дослідження допомагають Дитячому фонду ООН краще і більш ефективно виконувати свою роботу. ЮНІСЕФ також регулярно проводить конференції, робить публікації і створює документальні центри з метою інформування про стан дітей у світі [89].

Слід звернути увагу, що Дитячий фонд ООН не отримує коштів від Організації Об'єднаних Націй. За словами дослідника, Хмелевського С.В., бюджет ЮНІСЕФ

складається з добровільних пожертвувань, внесків урядів держав, індивідуальних внесків, внесків організацій і корпорацій, а також від продажу сувенірної продукції з емблемою ЮНІСЕФ [24].

При розподіленні грошових ресурсів Виконавча рада приділяє велику увагу таким факторам, як дитяча смертність, ВВП на душу населення, а також відсоток дітей серед усього населення певної держави. Внески умовно можна розподілити на декілька категорій. Кошти, які формують бюджет Фонду розподіляються на дві частини: основні ресурси і неосновні ресурси, які ЮНІСЕФ отримує від країн-донорів. Неосновні ресурси зазвичай витрачаються на реалізацію програм, а також на допомогу тим країнам, діти в яких перебувають за межею бідності. Частина коштів забезпечує створення програм Фондом, а також адміністративне виконання цих програм, інша частина забезпечує створення та реалізацію програм і проектів Виконавчої ради щодо надзвичайних операцій. Ресурси, які залишаються після реалізації програм, витрачаються на закупівлю матеріалів і обладнання для виконання наступних програм [24].

Відповідальним за контроль надходження і розподілення ресурсів на проекти і програми є Контролер, який має надавати щорічні звіти про фінансовий стан Фонду Виконавчій раді [24].

1.2 Міжнародно-правові аспекти функціонування ЮНІСЕФ

Проблема міжнародно-правового визначення статусу дитини з'явилася після Другої світової війни. Разом з тим, після створення Дитячого фонду ООН виник ряд ключових питань, пов'язаних з захистом прав дитини, зокрема таких, як охорона здоров'я дітей, право дітей на освіту, право на житло та харчування. Упродовж минулого століття світова спільнота доклала багато зусиль для того, щоб права дітей у всьому світі були закріплені міжнародно-правовими актами. Завдяки цьому величезному внеску, сьогодні існує велика кількість механізмів, що забезпечує добробут кожної дитини.

На сьогоднішній день, діяльність, що стосується захисту прав дітей у міжнародно-правовій площині здійснюється за такими напрямками, як розробка резолюцій, декларацій, конвенцій з метою підготовки міжнародних стандартів у сфері захисту прав дитини, створення спеціального моніторингового органу для захисту прав дитини, приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних зобов'язань, надання міжнародної допомоги у галузі захисту прав дитини шляхом взаємодії з ЮНІСЕФ [15].

Одним з найбільш ефективних напрямів діяльності Фонду є нормотворчість. Зокрема, ЮНІСЕФ веде дану діяльність за двома напрямками. Перший напрямок – закріплення прав дитини у міжнародно-правових актах, конвенціях, деклараціях, міжнародних угодах, що стосуються безпосередньо прав людини, а також регламентують права певних соціальних груп в галузях сімейного, трудового права або освіти. Другий напрямок полягає у розробці декларацій та конвенцій, що покликані захищати права дитини [15].

Упродовж свого існування Дитячий фонд ООН зробив значний внесок у створення міжнародно-правової бази захисту прав дитини. За словами дослідниці проблеми захисту прав дитини, Мусіної Н.М., разом зі структурами Організації Об'єднаних Націй ЮНІСЕФ розробив ряд документів, що визначають не тільки права дітей, а й загальнолюдські цінності та свободи. До цих документів відносяться Декларація прав дитини, Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про мінімальний вік для прийому на роботу N 138, Декларація про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів, Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»), Декларація про соціальні та правові принципи, що стосуються захисту і благополуччя дітей, особливо у разі передачі дітей на виховання та їх усиновлення на національному та міжнародному рівнях, Керівні принципи запобігання злочинності серед неповнолітніх Організації Об'єднаних Націй (Ер-Рядські керівні принципи), Всесвітня декларація про

забезпечення виживання, захисту та розвитку дітей, Декларація та План дій «Мир, придатний для життя дітей», Конвенція про права дитини [20].

20 листопада 1959 року резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН була прийнята Декларація прав дитини. В основі Декларації лежать 10 принципів. Принцип 1 Декларації передбачає, що усі права, які зазначені у Декларації мають належати кожній дитині, незалежно від її національності, раси, статі, релігії, мови, соціального походження або майнового стану [14]. Відповідно до принципу 2, закон кожної держави має забезпечувати право дитини на соціальний захист, право на фізичний, розумовий, духовний та моральний розвиток, що має проходити в умовах свободи і гідності [14]. Принцип 3 передбачає, що кожна дитина має право на отримання ім'я і громадянства з моменту свого народження [14]. Згідно з принципом 4, дитина має право використовувати усі соціальні блага, включаючи право на харчування, житло, розваги та медичне обслуговування [14]. Відповідно до принципу 5, дитина, яка є неповноцінною у фізичному, психічному або соціальному відношенні має право на особливе піклування [14]. Принцип 6 передбачає, що кожна дитина повинна зростати в атмосфері любові, моральної та матеріальної забезпеченості, що є необхідним для її повноцінного і гармонійного розвитку [14]. Згідно з принципом 7, кожна дитина має право на освіту, а також на отримання повного доступу до ігор та розваг, що безпосередньо пов'язані з освітнім процесом [14]. Принцип 8 передбачає, що дитина має право першочергово отримати захист і допомогу [14]. Відповідно до принципу 9, кожна дитина має бути захищена від неналежного відношення, експлуатації та торгівлі у будь-якій формі [14]. Принцип 10 передбачає, що дитина має виховуватися в атмосфері взаєморозуміння, дружби між націями та миру з метою захисту дитини від практики заохочення расової чи релігійної дискримінації [14].

7 лютого 1962 року Генеральна Асамблея резолюцією 1763 (XVII) прийняла Конвенцію про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу. Статтею 1 Конвенції передбачається, що шлюб без згоди обох сторін, відповідно до закону, у присутності свідків і представника влади, який відповідальний за оформлення шлюбу, неможливий [17]. Відповідно до статті 2, держави-учасниці Конвенції, мають прийняти закон про мінімальний шлюбний вік з метою запобігання шлюбів особами,

що не досягли встановленого законом віку, також передбачається, що компетентний орган влади може зареєструвати шлюб осіб, які не досягли мінімального шлюбного віку, лише за винятком серйозних випадків [17]. Згідно зі статтею 3, усі шлюби реєструються відповідним компетентним владним органом, відповідно до офіційного реєстру [17].

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права був прийнятий резолюцією 2200 (XXI) Генеральної Асамблеї 16 грудня 1966 року. Відповідно до статті 1 частини 1 Пакту, усі народи мають право на самовизначення, мають право розпоряджатися природними багатствами та ресурсами без порушення зобов'язань міжнародно-економічного співробітництва [18]. Статтею 3 частини 2 передбачено, що усі учасники Пакту мають забезпечити рівні права для жінок та чоловіків користуватися політичними та громадянськими правами, передбаченими цим Пактом [18]. Відповідно до статті 6 і статті 7 частини 3, право на життя є невід'ємним правом кожної людини та захищається законом, а також ніхто не може бути підданим катуванням або жорстоким покаранням, що принижують гідність людини [18]. Статтею 8 частини 3 передбачено, що рабство і работоргівля, а також перебувати у поневоленому стані заборонені у всіх їх формах [18]. Відповідно до статті 9 частини 3, кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість [18]. Статтею також передбачено, що кожна заарештована особа має бути повідомлена про причини арешту і отримати пред'явлене обвинувачення, в свою чергу, кожна заарештована або обвинувачувана особа має бути терміново доставлена до судді або іншої особи, яка є представником судової влади, а також має право на розгляд справи в суді [18]. Стаття 9 частини 3 також передбачає, що кожна незаконно заарештована особа має право на отримання компенсації [18]. Згідно зі статтею 12 частини 3, кожна особа, законно перебуваючи на території іншої держави, має право на вільне пересування, а також має право покинути будь-яку країну, включаючи свою, водночас, ніхто не може бути позбавлений права на в'їзд у свою країну [18]. Статтею 17 частини 3 передбачено, що ніхто не може бути підданим незаконному втручанню в його особисте життя, родину, житло, а також таємницю кореспонденції, відповідно, кожна людина має право на законний захист від втручання та зазіхання [18]. Відповідно до статті 18 і статті 19

частини 3, кожна людина має право на свободу думки та віросповідання, а також має право дотримуватися своєї думки і право вільного висловлювання своєї думки [18]. Стаття 20 частини 3 передбачає, що будь-яка пропаганда війни має бути заборонена законом [18]. Статтею 22 частини 3 передбачається, що кожна людина має право на створення профспілок або асоціацій з іншими для захисту своїх інтересів [18]. Відповідно до статті 23 частини 3, родина є основним елементом суспільства і має право на захист з боку суспільства і держави [18]. Стаття 24 частини 3 Пакту передбачає, що кожна дитина без виключення має право на захист з боку сім'ї, суспільства і держави, а також має право на отримання ім'я і громадянства з моменту народження [18]. Згідно зі статтею 25 частини 3, кожна людина має право брати участь у державному управлінні шляхом виборів, має право вибору та бути обраним на основі загального рівного виборчого права, а також має право допускатися до державної служби у своїй країні [18]. Відповідно до статті 26 частини 3, усі люди рівні перед законом і мають право на захист [18]. Стаття 27 частини 3 передбачає, що національні меншини мають право на користування рідною мовою, сповідувати власну релігію і користуватися своєю культурою [18].

26 червня 1973 року була прийнята Конвенція про мінімальний вік для прийому на роботу N 138. Відповідно до статті 1 Конвенції, кожен член Міжнародної організації праці має зобов'язання ліквідувати дитячу працю, а також підвищити мінімальний вік прийому на роботу до того віку, що відповідає фізичним і розумовим можливостям людини [17]. Згідно зі статтею 3, мінімальний вік прийому на будь-який вид роботи не може бути нижчим 18 років, відповідно, підлітки, молодше 16 років не можуть бути допущені до роботи за наймами без здобутої обов'язкової шкільної освіти [17]. Також статтею 3 передбачено, що види робіт, до яких можуть бути допущені підлітки, мають регулюватися законодавством після консультації з відповідними організаціями роботодавців і працівників [17].

Декларація про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів була прийнята 14 грудня 1974 року резолюцією 3318 (XXIX) Генеральної Асамблеї. Положення 1 Декларації передбачає, що напад на мирне населення, особливо по відношенню до жінок і дітей, які є найбільш вразливими

верствами населення, має бути засудженим [18]. Відповідно до положення 2, використання хімічної та біологічної зброї, що є потенційною загрозою у відношенні до жінок і дітей, рішуче засуджується [18]. Положення 3 Декларації передбачає, що усі держави зобов'язані дотримуватися Женевського протоколу 1925 року, а також Женевських конвенцій 1949 року з метою надання безпекових гарантій по відношенню до жінок і дітей [18]. Положенням 4 передбачено, що держави, які беруть участь у військових конфліктах мають приймати усі необхідні міри щодо захисту жінок і дітей [18]. Відповідно до положення 5, будь-які форми насильства, які застосовуються до жінок і дітей під час збройних операцій, вважаються злочинними [18]. Згідно до положення 6, жінки та діти, які належать до групи громадянського населення, мають бути забезпечені харчуванням, житлом і медичною допомогою під час збройних операцій [18].

Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила») були прийняті резолюцією 40/33 Генеральної Асамблеї від 29 листопада 1985 року. Відповідно до положення 1 Правил, держави-учасниці мають сприяти добробуту неповнолітніх та їх родин [19]. Положення 1 передбачає, що держави-члени мають сприяти всебічному розвитку дітей, включаючи освітній процес, з метою убезпечення неповнолітніх від здійснення правопорушень [19]. Згідно з положенням 1, правосуддя по відношенню до неповнолітніх є необхідним процесом кожної держави, що має на меті соціальну справедливість для усіх неповнолітніх, відповідно, кожна національна юрисдикція має запровадити комплекс законів, що стосуються правопорушень неповнолітніх [19]. Відповідно до положення 4, мінімальний вік неповнолітніх, що можуть нести кримінальну відповідальність, не має бути занадто низьким, зважаючи на духовний, емоційний та інтелектуальний розвиток дитини; система правосуддя над неповнолітніми покликана забезпечувати добробут дитини, а також відповідає особливостям дитини і обставинам правопорушення [19]. Згідно з положенням 7 Правил, на усіх етапах судового розгляду неповнолітній має такі гарантії як презумпція невинності, право мати адвоката, право на відмову свідчити, право на присутність батьків або опікунів, неповнолітній також має право на конфіденційність

[19]. Відповідно до положення 10, в момент затримання неповнолітнього, його батьки або опікуни мають бути проінформовані про затримання, суддя або інша особа, наділена компетенцією має розглянути питання про визволення [19]. Положення 13 передбачає, що під час перебування під вартою неповнолітній має бути забезпечений захистом і індивідуальною допомогою [19]. Відповідно до положення 14, судовий розгляд має бути на боці неповнолітнього, а також надати неповнолітньому право на висловлення власної думки [19]. Згідно з положенням 17, неповнолітній не може бути підданий смертній карі, тілесним покаранням [19]. Відповідно до положення 19, будь-яка справа у відношенні до неповнолітнього має швидко розслідуватися, без можливості будь-якої затримки [19].

Декларація про соціальні та правові принципи, що стосуються захисту і благополуччя дітей, особливо у разі передачі дітей на виховання та їх усиновлення на національному та міжнародному рівнях була прийнята резолюцією 41/85 Генеральної Асамблеї 3 грудня 1986 року. Відповідно до статті 1 Декларації, кожна держава має першочергово піклуватися про добробут дітей і сімей [20]. Стаття 2 і статті 3 передбачають, що добробут дитини залежить від добробуту сім'ї, а піклування про дитину залежить від її батьків [20]. Статтею 4 і статтею 5 передбачено, що у разі, якщо батьки не піклуються про дитину, вона має право бути передана до іншої сім'ї або до спеціального закладу, а передача дитини має здійснюватися на підставі інтересів дитини, піклування про неї та її забезпечення [20]. Відповідно до статті 6, особи, відповідальні за передачу дітей, повинні мати професійну підготовку [20]. Стаття 7 передбачає, що уряди повинні проводити моніторинг діяльності національних служб, що займаються питаннями дітей, а також приймати відповідні заходи [20]. Статтею 8 передбачено, що кожна дитина повинна мати ім'я, громадянство і законного представника [20]. Відповідно до статті 10, передача дітей має регулюватися законом [20]. Згідно зі статтею 11 і статтею 12, тимчасове виховання дитини може бути продовжено до моменту його повноліття з можливістю повернення дитини у свою родину, відповідно, передача дитини має здійснюватися за участі названих та рідних батьків, а також дитини, а відповідальність за контроль над добробутом дитини покладена на компетентні органи влади і установи [20]. Статтею 13 передбачено, що

основною метою всиновлення має бути надання дітям родини, яка має можливість піклуватися про дитину. Відповідно до статті 14 і статті 15, відповідальні за усиновлення дитини особи мають надати усі відповідні умови для життя дитини, також рідним та названим батькам, а також дітям необхідно надати консультації для вирішення питання про долю дитини [20]. Статтею 16 передбачається, що законодавство має забезпечити право дитини у названій родині бути законним членом цієї родини [20]. Стаття 17 передбачає, що у разі, якщо усиновлення дитини у певній державі неможливе, воно може відбуватися за її межами [20]. Статтею 18 і статтею 19 визначається, що уряди повинні забезпечувати контроль захисту дітей, що всиновлюються закордоном, а також держава має розробити закони щодо незаконної передачі дітей [20]. Відповідно до статті 20, всиновлення дитини закордоном має відбуватися за участю компетентних органів, а також за умови застосування норм і гарантій країни походження [20]. Згідно зі статтею 21, при всиновленні дітей закордоном названі батьки мають приділяти особливу увагу захисту прав дитини і її соціальних інтересів [20]. Статтею 22 передбачено, що всиновлення закордоном може відбуватися тільки, якщо не існує юридичних перешкод, а також дитина отримає громадянство названих батьків; кожна країна, яка бере участь у всиновленні закордоном, повинна встановити юридичну силу всиновлення [20].

Керівні принципи запобігання злочинності серед неповнолітніх Організації Об'єднаних Націй (Ер-Рядські керівні принципи) були прийняті 14 грудня 1990 року резолюцією 45/112 Генеральної Асамблеї. Відповідно до положення 11 Принципів, питання про добробут родини і всіх її членів має бути першочерговим для будь-якого суспільства [21]. Згідно з положенням 12 і положенням 13, уряди і відповідні установи мають докладати всіх зусиль для збереження цілісності сімей як основного механізму підготовки дітей до життя, а також розробляти політику виховання дітей у стабільних родин, а також надавати всі необхідні послуги родинам, що мають конфлікти або мають внутрішню нестабільність [21]. Положення 14 передбачає, що у випадку, коли досягнення стабільності у родині є неможливим, дитина має бути передана до спеціальних установ або сімей, які в змозі забезпечити дитину всіма необхідними умовами для розвитку [21]. Положенням 15 передбачено, що особливої

уваги потребують діти з родин мігрантів, біженців, або корінного населення, що мають економічні або соціальні проблеми; розробка програм інформування родини щодо виховання дітей має відбуватися за залучення молоді у цей процес [21]. Положенням 17 визначається, що уряди мають приймати усі необхідні заходи задля встановлення доброзичливих і гармонійних відносин між членами будь-якої родини [21]. Відповідно до положення 20 Принципів, кожен уряд має надати доступ дітям до державної системи освіти; системи освіти мають тісно співпрацювати з батьками, місцевими освітніми організаціями, а також іншими установами, що займаються питаннями освіти молоді [21]. Положення 24 передбачає, що системи освіти мають розробити спеціальні заходи щодо освіти молоді, що перебуває у групі ризику [21]. Відповідно до положення 25, молодь має бути проінформована про шкідливий вплив алкоголю, наркотиків та інших речовин [21]. Положення 26 передбачає, що школи мають забезпечувати молодь медичною та консультативною допомогою [21]. Згідно з положенням 27, вчителі, викладачі і діти мають бути залучені до розробки програм, що стосуються потреб і проблем тих, хто навчається [21]. Положення 29 передбачає, що в рамках освітньої програми школи і суспільні групи мають проводити заходи, які можуть зацікавити молодь за межами освітнього процесу [21]. Відповідно до положення 32, необхідним є створення або зміцнення органів, що відповідальні за захист прав, інтересів і турбот молоді [21]. Положенням 33 передбачено, що громади мають надавати молоді всебічну підтримку шляхом створення громадських центрів або клубів відпочинку [21]. Згідно з положенням 34, необхідним є створення служб, відповідальних за надання житла молоді [21]. Відповідно до положення 36, уряди мають надавати фінансову допомогу організаціям, які допомагають молоді [21]. Положенням 37 визначається, що молодь має заохочуватися до діяльності у молодіжних організаціях [21]. Положення 38 передбачає, що урядові установи мають приділяти велику увагу дітям, що не мають постійного місця проживання, а також безпритульним дітям [21]. Відповідно до положення 39, молодь повинна мати відкритий доступ до служб, які надають послуги дозвілля [21]. Згідно з положенням 40, засоби масової комунікації мають інформувати молодь як з національних, так і з міжнародних джерел [21]. Положення 41 і положення 42 визначають, що засоби

масової інформації повинні бути заохочені до формування позитивної ролі молоді у суспільстві, а також мають інформувати про послуги та можливості для молоді [21]. Відповідно до положення 43 і положення 44, засоби масової інформації повинні звести до мінімуму показ матеріалів про наркотики та насильство, а також тих, що мають порнографічний характер, і відповідно до цього, розповсюджувати інформацію про шкідливий вплив наркотиків і алкоголю [21]. Положенням 45 передбачено, що урядові установи повинні приймати програми, а також забезпечувати їх фінансування щодо медичного обслуговування, охорону психологічного здоров'я, харчування, житла і інших послуг, що надаються молоді [21]. Згідно з положенням 46, перебування молоді у виховно-виправних установах може здійснюватися лише в якості надзвичайних заходів, а також у максимально короткі терміни [21]. Відповідно до положення 47, урядові установи мають забезпечувати молодь правом навчатися за рахунок держави або отримати певні трудові навички [21]. Положенням 48 і положенням 50 передбачається, що розробка програм запобігання злочинності серед молоді має здійснюватися на основі наукових досліджень, з можливістю внесення корективів, а створення таких програм молоддю має здійснюватися на добровільній основі [21]. Згідно з положенням 51, уряди мають розвивати політику і заходи в рамках системи кримінального правосуддя з метою запобігання насильства у сім'ї по відношенню до молоді [21].

Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту та розвитку дітей була прийнята 30 вересня 1990 року на Всесвітній зустрічі на вищому рівні в інтересах дітей. Відповідно до положення 10 Декларації, діти мають бути здорові та забезпечені харчуванням [22]. Положення 11 передбачає, діти з обмеженими можливостями потребують більшої підтримки та піклування [22]. Згідно з положенням 12, жінки та дівчата повинні мати рівні права і можливості [22]. Положення 13 передбачає, що кожна дитина повинна отримати базову освіту [22]. Відповідно до положення 14, жінки повинні бути забезпечені безпечними умовами материнства, а також усіма можливими формами захисту і допомоги [22]. Згідно з положенням 15, кожна дитина повинна визначити себе як особистість, а також реалізувати свій потенціал [22]. Положення 16 передбачає забезпечення стабільного

економічного розвитку, особливо країн, що розвиваються, з метою надання дітям усіх можливих благ [22].

10 травня 2002 року була прийнята резолюцією S-27/2 Генеральної Асамблеї Декларація та План дій «Мир, придатний для життя дітей». Відповідно до положення 7.1 Плану, першочергова увага має приділятися дітям [23]. Згідно з положенням 7.2, життя в злиднях, що особливо стосується дітей, а також будь-які форми дитячої праці мають бути викоріненими [23]. Положення 7.3 передбачає, що дискримінація по відношенню до дітей, незалежно чи то дівчата, чи то хлопчики, має бути ліквідована [23]. Відповідно до положення 7.4, кожна дитина має бути забезпечена безпечними умовами, в яких вона має бути фізично здоровою, розумово розвинутою, емоційно стійкою, соціально відповідальною і мати можливості здобувати знання [23]. Положення 7.5 передбачає, що усі діти мають отримати доступ до безкоштовного, обов'язкового і якісного навчального процесу [23]. Згідно з положенням 7.6, кожна дитина має бути захищена від будь-якої форми насильства, експлуатації і дискримінації [23]. Відповідно до положення 7.7, кожна дитина має бути захищеною від збройних конфліктів [23]. Положення 7.8 передбачає, що усі діти і їх сім'ї мають бути захищеними від ВІЛ/СНІД [23]. Згідно з положенням 7.9, кожна дитина має право на висловлення власної думки щодо вирішення питань, що стосуються дітей [23]. Відповідно до положення 7.10, природна середовище та її ресурси мають бути захищеними задля забезпечення високої якості життя дітей [23].

Слід також виокремити міжнародно-правовий документ, який є основою усіх напрямів діяльності Дитячого фонду ООН – Конвенція про права дитини. Конвенція була прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї від 20 листопада 1989 року. Цей документ був ратифікований 190 країнами світу і заклав основу для створення регіональних конвенцій з прав дитини. Окрім того, що Конвенція забезпечує можливість співпраці між урядами та неурядовими організаціями, вона також зобов'язує держав-учасниць нести правову відповідальність за свої дії по відношенню до дітей. Конвенція ООН про права дитини вперше виокремила дитину не тільки як об'єкта, що потребує всебічного захисту, а і як суб'єкта права, якому належать усі права та свободи людини. Основними принципами, що лежать в основі Конвенції є:

- кожна дитина має рівні права;
- кожна держава першочергово має забезпечувати інтереси дітей;
- кожна дитина має право на життя і розвиток;
- кожна дитина має право на висловлення власної думки у питаннях, що стосуються її інтересів.

Відповідно до статті 1 частини 1 Конвенції про права дитини, дитиною є кожна людська істота, якій не виповнилося 18 років [24]. Статтею 2 частини 1 Конвенції передбачається, що держави-учасниці повинні захищати усі права, передбачені Конвенцією, а також мають забезпечувати захист дітей від будь-яких форм дискримінації або покарання з боку членів їх родин [24]. Згідно зі статтею 3 частини 1 Конвенції, усі дії по відношенню до дітей мають відповідати найкращому забезпеченню інтересів дитини, в свою чергу держави-учасниці повинні забезпечувати захист та піклування про дитину заради її добробуту, а органи, що відповідають за захист дитини, мають бути компетентними [24]. Стаття 4 частини 1 передбачає, що держави-учасниці мають прийняти усі необхідні заходи законодавчого і адміністративного характеру щодо забезпечення реалізації Конвенції [24]. Відповідно до статті 5 частини 1 Конвенції, держави-учасниці повинні поважати відповідальність, права і обов'язки батьків або опікунів [24]. Статтею 6 частини 1 Конвенції передбачається, що кожна дитина має невід'ємне право на життя, а держави-учасниці мають забезпечувати виживання і здоровий розвиток дитини [24]. Згідно з статтею 7 частини 1, з моменту свого народження дитина має право на ім'я, громадянство і право на батьківське піклування, в свою чергу держави-учасниці відповідальні за забезпечення цих прав [24]. Стаття 8 частини 1 Конвенції про права дитини передбачає, що держави-учасниці мають поважати права дитини на ім'я, громадянство і сімейні зв'язки, а також мають надати допомогу дітям, що втратили свою індивідуальність з метою її швидкого поновлення [24]. Відповідно до частини 1 статті 9, за виключенням деяких випадків, держави-учасниці мають забезпечувати, щоб дитина не розлучалася з батьками, а також повинні поважати право дитини на підтримку зв'язків з батьками у випадку розлучення [24]. Стаття 10 частини 1 Конвенції передбачає, що в'їзд до держави-учасниці або виїзд дитини за її межі з

метою возз'єднання з батьками має заохочуватися державою-учасницею [24]. Відповідно до частини 1 статті 11, держави-учасниці мають приймати усі необхідні міри щодо боротьби з незаконним переміщенням дитини або її неповернення із-за кордону [24]. Статтею 12 частини 1 передбачено, що кожна дитина має право вільно висловлювати свої думки, що стосуються захисту її інтересів [24]. Стаття 13 частини 1 Конвенції передбачає, що кожна дитина має право на свободу пошуку, отримання і передачі інформації будь-якого характеру [24]. Згідно з частиною 1 статтею 14 Конвенції, держави-учасниці поважають право дитини на свободу думки, совісті і релігії [24]. Статтею 15 частини 1 передбачено, що держави-учасниці мають поважати право дитини на свободу асоціації і свободу мирних заходів [24]. Відповідно до статті 16 частини 1, жодна дитина не може бути об'єктом посягань на особисте та сімейне життя, недоторканість житла, таємницю кореспонденції, а також посягань на її честь і репутацію [24]. Частина 1 стаття 17 Конвенції передбачає, що держави-учасниці мають визнати значну роль засобів масової інформації у наданні дітям національних і міжнародних матеріалів, особливо тих, що забезпечують духовний і моральний розвиток дітей [24]. Згідно зі статтею 18 частини 1 Конвенції, держави-учасниці повинні приймати усі необхідні міри щодо захисту дітей від будь-якого прояву насильства [24]. Відповідно до статті 20 частини 1, держави-учасниці повинні забезпечувати допомогу і підтримку дитині, що залишилася без сімейного оточення [24]. Стаття 21 частини 1 Конвенції передбачає, що держави-учасниці, які дозволяють системи всиновлення, мають подбати про захист усіх прав і інтересів дитини [24]. Статтею 22 частини 1 Конвенції передбачається, що держави-учасниці повинні забезпечувати гуманітарну допомогу і захист дітям, що мають наміри отримати статус біженця [24]. Відповідно до статті 23 частини 1, держави-учасниці повинні визнавати, що неповноцінна розумово або фізично дитина має право на гідне життя в умовах, що забезпечують її активну участь у житті суспільства [24]. Згідно зі статтею 24 частини 1 Конвенції, держави-учасниці визнають право дитини на отримання найкращих послуг системи охорони здоров'я [24]. Стаття 26 частини 1 передбачає, що держави-учасниці визнають право дитини на користування послугами соціального забезпечення. Відповідно до статті 28 частини 1 Конвенції, держави-учасниці

визнають право дитини на освіту [24]. Статтею 31 частини 1 передбачається, що держави-учасниці визнають право дитини на відпочинок і дозвілля [24]. Стаття 32 частини Конвенції передбачає, що держави-учасниці визнають право дитини на захист від економічної експлуатації [24]. Відповідно до статті 33 частини 1, держави-учасниці повинні приймати усі необхідні міри запобігання вживання наркотичних і психотропних препаратів дітьми [24]. Стаття 34 частини 1 передбачає, що держави-учасниці повинні захищати дітей від сексуальної експлуатації [24]. Стаття 35 і стаття 36 частини 1 Конвенції передбачають, що держави-учасниці повинні приймати усі заходи для запобігання викраденню, контрабанді і торгівлі дітьми, а також захищати дітей від будь-яких інших форм експлуатації [24]. Відповідно до статті 38 і статті 39 частини 1, держави-учасниці повинні поважати усі норми міжнародного гуманітарного права у випадку військових конфліктів, що стосуються дітей, а також повинні забезпечувати реабілітацію дитини від наслідків зневаги, конфліктів або експлуатації [24]. Статтею 40 частини 1 Конвенції передбачено, що держави-учасниці повинні сприяти умовам, за яких дитина, що підозрюється у скоєнні злочинів або порушила законодавство, мала можливість розвитку своєї гідності і поваги до прав людини, з можливістю подальшої реінтеграції до суспільства [24].

На сьогоднішній день існує декілька проблем діяльності Дитячого фонду ООН у міжнародно-правовому полі. Не дивлячись на те, що Фонд у своїй діяльності керується усіма міжнародно-правовими актами щодо захисту прав і інтересів дитини, її компетенція обмежується резолюціями Генеральної Асамблеї. Інституція не має власного правового документа, який би включав положення про обов'язки, компетенцію, права та можливості функціонування ЮНІСЕФ щодо створення програм та кампаній, а також надання гуманітарної допомоги дітям, що потребують цього, визначав чіткі рамки співпраці Фонду з урядами, міжурядовими та неурядовими організаціями, агентствами та структурами ООН, а також окремими особами, які зацікавлені у наданні своїх послуг ЮНІСЕФ. На жаль, сьогодні питання про створення своєрідного Статуту ЮНІСЕФ залишається недосягненим. Іншим важливим питанням залишається статус Фонду. Зважаючи на те, що Дитячий фонд ООН має характер консультативно-дорадчого органу, що виконує свою діяльність під

егідою Організації Об'єднаних Націй, він не може зобов'язувати держави до виконання розроблених Фондом програм або до чіткого дотримання положень Конвенції про права дитини.

1.3 Особливості глобальних цілей тисячоліття ЮНІСЕФ

У 2015 році за участю більшості країн світу Організація Об'єднаних Націй розробила 17 Цілей сталого розвитку. Основною метою їх створення є ліквідація нерівності між населенням, що проживає на території розвинутих країн, країн, що розвиваються і бідних країн. Нерівність, в контексті даних цілей, полягає у наданні усім людям на планеті рівних умов для існування, що передбачає забезпечення економічного захисту людей, охорони здоров'я, освіти, працевлаштування, соціального захисту, а також захисту навколишнього середовища. ЮНІСЕФ розробив низку заходів для забезпечення максимально ефективної реалізації цих Цілей по відношенню до дітей як найбільш уразливої групи населення, що повністю відповідають їх інтересам і правам [25].

Перша Ціль полягає у викоріненні бідності. Через бідність діти не мають вільного доступу до їжі, води, освіти, житла. Окрім того, діти позбавляються права на соціальну рівність та послуги, що необхідні їм для життя і добробуту. Для того, щоб світ позбувся злиднів ЮНІСЕФ закликає державні уряди до таких дій як моніторинг та оцінка дитячої бідності у кожній країні, приділення особливої уваги проблемам дитячої бідності у національних планах і стратегіях, а також виділення матеріальних ресурсів для вирішення цієї проблеми, розширення програм соціального захисту дітей, включаючи надання дітям матеріальної допомоги, інвестування у соціальні послуги, що надаються дітям, що стосуються освіти, охорони здоров'я, санітарії і водопостачання [26].

Друга Ціль – забезпечення дітей поживним і корисним харчуванням. Ця Ціль покликана надати дітям можливість повноцінно розвиватися і навчатися, брати участь у житті суспільства, мати імунітет до хвороб шляхом забезпечення дітей здоровим харчуванням. ЮНІСЕФ розробив комплекс заходів для національних

урядів з метою досягнення цієї Цілі: розширення можливостей дітей і їх сімей на купівлю продуктів харчування, адже доступні ціни на продукти здорового харчування дозволяють батькам забезпечувати дитину необхідними поживними речовинами; уряди повинні створювати рівні умови для виробників і постачальників продуктів харчування, а також забезпечити, щоб їх діяльність мала позитивний ефект на дитяче харчування; створення здорового продовольчого середовища для дітей, що залежить від попиту і пропозиції; системи охорони здоров'я, освіти, водопостачання і санітарії, а також соціального захисту мають бути залучені до надання послуг харчування шляхом проведення відповідних заходів; збір і аналіз даних щодо забезпечення дітей поживним харчуванням, а також відстежування прогресу в цій сфері для подальшого планування і реалізації заходів, направлених на досягнення цієї мети [27].

В основі третьої Цілі сталого розвитку ЮНІСЕФ лежить забезпечення здорового способу життя і сприяння добробуту не тільки дітей, а й усіх людей у світі. Для національних урядів Фонд надав наступні рекомендації: укріплення систем охорони здоров'я, що базується на достатній кількості кваліфікованого медичного персоналу, надійному постачанні ліків і інших товарів медичного призначення, а також на чіткому та якісному управлінні і постійному фінансуванні цих структур; усі люди мають бути забезпечені стимулюючими, профілактичними, лікувальними та реабілітаційними медичними послугами, що не повинно викликати фінансових труднощів населення будь-якої держави; особлива увага має приділятися матерям, новонародженим і дітям, що полягає у боротьбі з ризиками здоров'я вагітних, забезпеченні належних умов життя новонароджених і піклуванні про здоров'я дітей; пріоритетними напрямками діяльності у цій сфері має бути захист здоров'я дітей і підлітків; діти та їх родини, що постраждали через стихійні лиха, демографічні зміни та за інших складних обставин, мають отримувати підтримку від систем охорони здоров'я [28].

В основу четвертої Цілі покладено забезпечення дітей освітою. Дитячий фонд ООН надав урядам настанови, які зможуть їм допомогти у сфері освіти. Серед цих настанов слід зазначити такі, як розширення доступу до отримання дошкільної, початкової і середньої освіти усім дітям, особливо тим, хто опинився у надзвичайній

ситуації, хто є представником національних меншин, а також має проблеми з фізичним та психологічним здоров'ям; особлива увага має бути зосереджена на результатах навчання, що допоможе при плануванні і реалізації заходів, що пов'язані з інклюзивною інфраструктурою, якістю навчання, наявністю відповідних ресурсів і базових послуг, що безпосередньо мають здійснюватися задля покращення навчального процесу; надання дітям і підліткам навичок, вмінь, знань та цінностей, що необхідні для їх майбутнього життя, а також пов'язані із розширенням їх прав на подальшу освіту, працевлаштування та активну громадянську позицію; інформування дітей і підлітків про Цілі сталого розвитку ЮНІСЕФ шляхом внесення їх до навчальних програм, що має на меті залучення дітей до формування власного бачення і шляхів досягнення цих цілей [29].

П'ята Ціль сталого розвитку має на меті боротьбу з гендерною нерівністю. ЮНІСЕФ закликає державні уряди до таких дій як надання дівчатам-підліткам усіх можливостей, на які в них є право, вирішувати питання, що пов'язані з обмеженням прав дівчат-підлітків, забезпечення піклування про вагітних жінок, здійснення тестування на ВІЛ, лікування, піклування та надання психосоціальної підтримки хлопцям та дівчатам, здійснення профілактики анемії серед дівчат, припинення практики ранніх одружень, забезпечення гідної освіти дівчат у галузі охорони здоров'я і гігієни. Не менш важливими є розроблені Фондом рекомендації щодо підтримки родин, що містять наступні положення: підтримка і розширення економічних прав і можливостей жінок стосовно піклування про родину; заохочення політики, що направлена на захист інтересів родин і включає розробку політики щодо надання відпусток для батьків, створення інфраструктури, забезпечення якісного піклування про дітей і виплата матеріальної допомоги для дітей; заохочення рівного розподілу обов'язків щодо піклування про дітей у родині. Крім цього, ЮНІСЕФ визначив наступні дії, що мають бути реалізовані урядами у сфері боротьби з гендерною дискримінацією. До них належать: викоренення усіх форм дискримінації, що стосуються жінок і дівчат; ліквідація усіх видів насильства, що застосовуються до жінок і дівчат, включаючи торгівлю жінками та дівчатами і їх експлуатацію; ліквідація ранніх і примусових одружень, а також операцій, що несуть шкоду

жіночим статевим органам; надання державних послуг та послуг соціального захисту на національному рівні в якості заохочення за ведення домашнього господарства і домашніх робіт, що не є оплачуваною діяльністю; формування та прийняття політики і законодавства щодо заохочення гендерної рівності і розширення прав і можливостей для всіх жінок і дівчат [30].

Ціль шоста покликана забезпечити усіх людей доступом до водних ресурсів і санітарних послуг. Для досягнення мети ЮНІСЕФ пропонує урядам наступний план дій: уряди мають надати доступ до водопостачання, санітарії і гігієни усім людям, особливо жінкам і дівчатам; уряди повинні співпрацювати з національними статистичними центрами задля моніторингу прогресу в сфері забезпечення доступу до води, санітарії та гігієни у домівках, школах і медичних установах; особливої уваги потребують в цьому питанні діти і сім'ї найбільш вразливих груп, тому вони повинні першочергово отримувати водні ресурси [31].

Сьома Ціль сталого розвитку ЮНІСЕФ покликана забезпечити доступ усім людям до недорогих, надійних і сучасних джерел енергії. Серед рекомендацій, наданих Фондом національним урядам, слід виокремити такі, як надання доступу до енергії дітям з метою безперешкодного виконання їх щоденних обов'язків і домашнього завдання, а також забезпечення їх потреби в опаленні, надання енергії медичним установам і навчальним закладам, що пов'язано з експлуатацією медичного обладнання, опалення, приготування їжі і підключенням до цифрових мереж; дітям, особливо найбільш вразливим групам, необхідно надати доступ до шкільного транспорту, в кожному регіоні має бути забезпечено вуличне освітлення з метою запобігання загрози для дітей, особливо вночі. Забезпечення енергетикою кожного регіону світу також допоможе частково зменшити забруднення повітря у приміщеннях, що зменшить ризики для здоров'я дітей. Це також є необхідною умовою для забезпечення доступу до води і санітарії [32].

Восьма Ціль полягає у заохоченні сталого економічного розвитку, разом з тим всебічного працевлаштування для усіх людей. ЮНІСЕФ пропонує державним урядам такі кроки, як сприяння скороченню дитячої праці шляхом дотримання основних правових стандартів щодо дитячої праці, сприяння скороченню масштабів дитячої

праці шляхом надання дітям освіти, соціальних послуг і залучення батьків для досягнення мети, повага до прав дітей, як найбільш вразливої групи населення, а також викорінення експлуатації і вербування задля захисту безпеки дітей, забезпечення свободи дитини від практики утримання дітей під вартою під час військових конфліктів, забезпечення дітей, які є жертвами військових конфліктів, возз'єднання з батьками, забезпечення безпечних умов для доступного освітнього процесу під час збройних операцій, враховуючи той факт, що навчальні заклади не мають бути об'єктом військових дій [33].

Дев'ята Ціль сталого розвитку ЮНІСЕФ полягає у створенні розвинутої інфраструктури, сприянні індустріалізації і заохоченні інновацій у всіх регіонах світу. Для досягнення цієї мети Фонд пропонує урядам такі дії, як заохочення до підключення Інтернету і комунікаційних технологій для всіх людей, сприяння розвитку і використання інформаційних і цифрових технологій, особливо для молоді, захист прав людини в цифрову епоху, що особливо стосується жінок і дівчат і пов'язано із новими загрозами, спричиненими поширенням новітніх технологій, інвестування у формування навичок у молоді, що пов'язані із їх трудовою діяльністю у цифрову епоху [34].

В основі десятої Цілі лежить скорочення нерівності як в межах певної країни, так і між усіма країнами світу. Дитячий фонд ООН надав урядам держав наступні рекомендації: дитяча бідність має бути викорінена, забезпечення виконання умов соціального захисту, як, наприклад, викорінення злидні, зменшення нерівності шляхом боротьби з дискримінацією за статевою, расовою, етнічною, віковою ознаками, забезпечення дітей, що мають проблеми з фізичним здоров'ям, соціальним захистом і неналежними умовами життя, підвищення рівню життя людей, що знаходяться у складних умовах, особливо це стосується жінок і дітей, кожна дитина має бути зареєстрована після народження, діти мають бути залучені до прийняття суспільних рішень, кожна дитина має бути забезпечена гідними умовами, що стосуються освіти [35].

Одинадцята Ціль сталого розвитку полягає у розвитку міст і населених пунктів. Дана мета базується на таких положеннях, як зміцнення місцевої політики, що має

бути реалізована відповідно до інтересів і всебічного захисту дітей, безпечне житло має захищати сім'ї, в тому числі й дітей, від захворювань, травм і дозволяти дітям безпечно навчатися і розвиватися, доступні і якісні транспортні системи мають дозволяти дітям і їх сім'ям пересуватися у безпечних умовах, міста мають забезпечувати дітей з фізичними обмеженнями умовами для повноцінного життя у суспільстві, забезпечення міської політики щодо регулювання відходів і якості повітря, що допоможе зменшити екологічні ризики для здоров'я дитини. Для досягнення цієї мети ЮНІСЕФ пропонує урядам наступні дії: розробка національних стандартів інфраструктури і територіального планування, зміцнення місцевих органів влади щодо контролю і забезпечення базових послуг і безпеки дітей, забезпечення державних послуг у населених пунктах, підвищення рівня стійкості міст до природних лих, військових конфліктів та інших надзвичайних ситуацій, охорона навколишнього середовища, співробітництво з дітьми задля формування нових рішень щодо розвитку міст, забезпечення якості послуг, що надаються приватним сектором [36].

Ціль дванадцята сталого розвитку направлена на забезпечення ефективних моделей споживання і виробництва. Фонд пропонує національним урядам наступні положення: скорочення харчових відходів, покращення виробництва, споживання і розподілення продовольства з метою забезпечення добробуту населення всієї планети, скорочення викидів шкідливих речовин у повітря, що негативно впливає на здоров'я дітей, співробітництво з підприємствами, компаніями і молоддю у розробці нових шляхів вирішення екологічних питань [37].

Тринадцята Ціль полягає у швидкому реагуванні на боротьбу з кліматичними змінами і їх наслідками. ЮНІСЕФ розробив комплекс заходів для національних урядів, що включають прийняття до уваги інтересів дитини у процесі прийняття заходів щодо боротьби з кліматичними змінами, забезпечення участі молоді у розробці програм щодо покращення екологічної ситуації та навколишнього середовища, захист дітей від наслідків кліматичних змін, що включає забезпечення послуг водопостачання, охорони здоров'я, освіти і харчування, скорочення викидів парникових газів і заохочення інвестицій в енергетичну сферу, що має на меті

забезпечення доступу до екологічного і надійного енергопостачання, вирішення питань, що пов'язані з погіршенням стану навколишнього середовища і зменшенням впливу шкідливих речовин на дітей, збільшити обсяги інвестицій для подолання наслідків кліматичних змін, що можуть призвести до засухи, повені і епідемій, заходи, що запроваджуються урядам щодо боротьби з кліматичними змінами, мають розроблюватися за участі молоді [38].

Чотирнадцята і п'ятнадцята Цілі покликані для збереження океанів, морів і водних ресурсів, а також захисту екосистем суші і боротьби проти втрати біорізноманіття. ЮНІСЕФ надав урядам наступні настанови: забезпечення захисту життя на планеті як на землі, так і під водою, створення безпечного і чистого середовища для життя дитини, вирішення проблеми кліматичних змін і скорочення парникових газів, скорочення викидів забруднюючих і шкідливих речовин, створення можливостей для молоді брати участь у розробці програм, що стосуються захисту суші і водойму [39].

В основу шістнадцятої Цілі покладено створення мирних суспільств з метою сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя усіх людей, створення ефективних підзвітних інститутів на усіх рівнях. Для досягнення цієї Цілі Фонд пропонує урядам встановити нагляд за діяльністю органів, що займаються питаннями насильства над дітьми, інвестувати у короткотермінові реформи, що пов'язані із захистом дітей від насильства, створення ефективного законодавства, що має забороняти усі форми насильства по відношенню до дітей, посилення ефективності діяльності соціальних служб у таких сферах, як правосуддя, охорона здоров'я, соціальне забезпечення, освіта і безпека, укріплення систем реєстрації новонароджених, усунення будь-яких відмінностей при реєстрації новонароджених, забезпечення доступу дітей до незалежних систем правосуддя, скоротити перебування дітей під вартою шляхом використання альтернативних заходів покарання, залучення дітей до участі у суспільному житті, гарантувати дітям право на їх території без будь-якої дискримінації, прийняття термінових заходів щодо боротьби із дискримінацією і ксенофобією по відношенню до дітей [40].

Ціль сімнадцята сталого розвитку ЮНІСЕФ передбачає зміцнення засобів виконання і активізації глобального партнерства. Дитячий фонд ООН рекомендує національним урядам налагоджувати, зміцнювати і розширювати партнерські зв'язки з громадськістю, приватним сектором, науковими колами, місцевими громадами, а також молоддю задля досягнення прогресу у захисті та забезпеченні прав дитини, мобілізувати зацікавлені сторони для досягнення значних результатів у забезпеченні добробуту дітей, взаємодіяти з Організацією Об'єднаних Націй щодо надання технічної допомоги і підтримки, збору даних, нарощування потенціалу і накопичення знань, всебічно розширити співробітництво з метою обміном знаннями, технологіями, ресурсами для розробки рішень щодо забезпечення інтересів дитини, комплексне залучення спільних ресурсів, можливостей, даних і технологій для досягнення результатів у галузі захисту інтересів дитини [41].

Досягнення Цілей сталого розвитку можливе лише за умови активної діяльності урядів, направленої на втілення у життя установ і рекомендацій, що були розроблені ЮНІСЕФ. Однак, не дивлячись на цей факт, Дитячий фонд ООН докладає значних зусиль задля забезпечення всебічної реалізації цих Цілей у межах своєї компетенції. Фонд інвестує у покращення соціальних послуг, які надаються дітям для забезпечення їх основних потреб, що сприяє ліквідації бідності серед дітей.

Особливу увагу Фонд приділяє проблемі дитячого харчування, що включає недоїдання, прихований голод і надлишкову вагу, забезпечуючи дітей і жінок поживним, безпечним і доступним харчуванням. ЮНІСЕФ здійснює діяльність щодо розвитку систем охорони здоров'я і імунізації, а також надає підтримку дітям, що мають проблеми з ментальним здоров'ям, затримкою у розвитку та дітям з особливими потребами. Дитячий фонд ООН також продовжує розширювати свою діяльність, направлену на запобігання материнської смертності і смертності новонароджених.

ЮНІСЕФ приймає усі необхідні заходи для досягнення забезпечення дітей освітою, незалежно від їх матеріального стану та положення у суспільстві. Фонд веде діяльність щодо забезпечення усіх хлопчиків та дівчат рівними правами, захистом, ресурсами і можливостями.

Дитячий фонд ООН надає чисту воду і усі санітарно-гігієнічні умови у домівки, освітні заклади і медичні установи для забезпечення безпечних умов життя дітей. ЮНІСЕФ приймає усі необхідні заходи задля запобігання дитячої праці і експлуатації, а також співпрацює з Організацією Об'єднаних Націй щодо надання молоді усіх необхідних навичок, знань і професійної підготовки.

В регіонах, які мають проблеми із засухами і повеннями, ЮНІСЕФ співпрацює з партнерами задля забезпечення дітей енергоносіями і сталим енергопостачанням. Фонд веде діяльність у сфері інновацій, інвестуючи у новітні технології, віртуальну реальність, блокчейн і штучний інтелект. ЮНІСЕФ також інвестує у програми соціального захисту, що зменшують наслідки бідності і дискримінації та реалізуються у формі дитячої допомоги, шкільного харчування, медичного обслуговування, поживного харчування і якісної освіти. Разом з партнерами Дитячий фонд ООН реалізовує створення умов дитячого добробуту у містах. ЮНІСЕФ надає підтримку містам, що постраждали в наслідок природних катаклізмів. Фонд підтримує і заохочує молодь до діяльності, пов'язаної із захистом навколишнього середовища та вирішенням екологічних проблем. ЮНІСЕФ разом із Організацією Об'єднаних Націй залучають молодь до боротьби проти торгівлі тваринами і рослинами.

Дитячий фонд ООН та його партнери на місцевих, регіональних, державних рівнях сприяють боротьбі з насильством і експлуатацією по відношенню до дітей у всьому світі. Тож, сьогодні, Фонд докладає усіх можливих зусиль задля забезпечення дітей гідними умовами життя, забезпечення рівності між дітьми, незалежно від їх фінансового стану, статевої, вікової, расової чи етнічної ознак, забезпечення дітей чистим та безпечним довкіллям, боротьби з всіма проявами агресії, насильства та експлуатації у відношенні до дітей, і що не менш важливо, забезпечення усіх прав і інтересів дітей.

РОЗДІЛ 2. Основні проблеми ЮНІСЕФ на сучасному етапі

2.1 Виклики та завдання сучасності ЮНІСЕФ у світі

На сьогоднішній день перед ЮНІСЕФ постала дуже непроста і відповідальна задача – захист прав і інтересів дітей під час пандемії COVID-19, що заподіює великої шкоди не тільки діяльності Фонду, фактично, за усіма напрямками, а й усьому світу. Діти, як найменш захищена верства населення усієї планети, стають обмеженими у своїх базових правах. Особливо гостро стоять проблеми дитячої бідності і харчування, насильства над дітьми, освіти, забезпечення дітей доступом до медичних і соціальних закладів, а також захист вагітних жінок і немовлят. З моменту свого існування ЮНІСЕФ зробив значний вклад для того, що діти стали менш вразливими і більш захищеними від потенційних загроз. Однак, пандемія вже внесла свої корективи у діяльність Фонду, а її наслідки можуть звести його досягнення нанівець. Тому, сьогодні перед Дитячим фондом ООН постає питання: «Які заходи треба вжити задля щасливого і безпечного майбутнього дітей?»

Викорінення дитячої бідності є пріоритетною задачею для ЮНІСЕФ. Ця задача передбачає надання кожній дитині житла, доступ до медичного обслуговування і освіти, а також забезпечення базових потреб дитини. Однак, зважаючи на ситуацію, що склалася за останні 2 роки, Фонд не спроможний подолати дитячі злидні до 2030 року, як це передбачено першою Ціллю сталого розвитку [42]. Це обумовлено тим, що сьогодні батьки, зважаючи на соціально-економічні наслідки, що були викликані пандемією COVID-19, не можуть повною мірою забезпечити дитячі потреби. Це також пов'язано із доступом дітей до медичного обслуговування, соціальних служб і закладів освіти у період пандемії. За даними ЮНІСЕФ за 2019 рік, що подані у Технічній записці: Дитяча бідність і COVID-19, число дітей, що знаходилися за межею бідності складало 582 мільйони [43]. На кінець 2020 року цей показник зріс до 715 мільйонів дітей. Фонд розраховує на те, що цей показник зменшиться на 44 мільйони дітей у 2021 році, однак, існує загроза, що цей показник продовжить

зростати. Сьогодні найскладніша ситуація спостерігається у Африканському регіоні, а також у регіоні Південної Азії [43].

Наразі однією з ключових проблем для Дитячого фонду ООН є проблема дитячого харчування. Проблеми, пов'язані з харчуванням, призводять до ризиків дитячому розвитку та здоров'ю. Пандемія, з якою зіткнувся світ, перешкоджає доступу дітей до продуктів харчування, що спричиняє збільшення числа дітей, що страждають від голоду, а також сприяє зменшенню дитячої фізичної активності, що призводить до зростання показників ожиріння у дітей [44].

За даними ЮНІСЕФ за 2020 рік, що були подані у звіті «Рівні і тенденції у галузі недоїдання серед дітей», у світі проживає 149,2 мільйона дітей, що страждають від голоду, прихованого голоду та ожиріння [44, с.2]. У зв'язку з тим, що сьогодні світ страждає від пандемії COVID-19, Фонд мав можливість провести повноцінне дослідження лише у 152 країнах. Відповідно до цього дослідження, Афганістан, Ангола, Бангладеш, Бенін, Бурунді, Центральна Африканська Республіка, Чад, Демократична республіка Конго, Джибуті, Еритрея, Ефіопія, Гватемала, Індія, Індонезія, Лаоська Народно-демократична Республіка, Лесото, Лівія, Мадагаскар, Малаві, Маршалові острови, Мозамбік, Непал, Нігер, Нігерія, Пакистан, Папуа Нова Гвінея, Руанда, Південний Судан, Судан, Тимор-Лешті, Об'єднана Республіка Танзанія, Ємен і Замбія мають критичну ситуацію з дитячим голодом [44, с.16-25].

Високий рівень дитячого голоду також спостерігається у Бутані, Ботсвані, Буркіна-Фасо, Камбоджі, Камеруні, Коморських островах, Екваторі, Єгипті, Свазіленді, Гвінеї, Гвінеї-Бісау, Гаїті, Ліберії, Малайзії, Малі, Мавританії, М'янмі, Філіппінах, Соломонових островах, Сомалі, Південній Африці, Сирійській Арабській Республіці, Того, Уганді, Вануату, В'єтнамі, Зімбабве [44, с.16-25].

Небезпечна ситуація з прихованим голодом, що провокує виснаження організму дитини і дистрофію, спостерігається у Джибуті, Індії, Південному Судані, Судані. Чад, Коморські острови, Індонезія, Лівія, Мавританія, Непал, Папуа Нова Гвінея, Саудівська Аравія, Сомалі, Сирійська Арабська Республіка мають високий рівень прихованого голоду серед дітей [44, с.16-25].

Проблема ожиріння особливо гостро стоїть у Австралії, Єгипті, Лівані, Лівії, Сирійській Арабській Республіці, Тунісі, Україні. Високий рівень дитячого ожиріння спостерігається у Албанії, Алжирі, Аргентині, Барбадосі, Боснії і Герцеговині, Ботсвані, Канаді, Кубі, Індонезії, Монголії, Монтенегро, Марокко, Північній Македонії, Панамі, Парагваю, Катарі, Сербії, Південній Африці, Тонга, Тринідад і Тобаго, а також в Уругваї [44, с.16-25].

В сучасних умовах зростає вірогідність посилення насильства та експлуатації дітей. Зважаючи на те, що соціально-економічна ситуація у майже всіх країнах світу значно погіршилася з появою коронавірусної хвороби, діти стають все менш захищеними від багатьох форм насильства. В сучасних реаліях діти починають працювати в ранньому віці через нестабільний матеріальний стан сім'ї, що особливо посилюється під час пандемії. Діти, перебуваючи вдома більшість свого вільного часу, у зв'язку з карантинними обмеженнями, стикаються з фізичним та психічним тиском з боку батьків. Не менш важливою проблемою сьогодення залишається кібербулінг та цькування дітей в Інтернет-просторі, які, особливо в цей складний період, проводять більшість свого вільного часу в Інтернеті [45].

Ще однією проблемою, яка з'явилася протягом останніх років, є зменшення інформування населення, зокрема дітей, щодо шляхів боротьби з будь-якими проявами насильства. У зв'язку з пандемією, значна кількість державних служб по всьому світу, що надають необхідні дітям послуги, були вимушені частково або повністю призупинити свою діяльність. До таких служб входить як соціальні служби, що надають свої послуги дітям, так і медичні та освітні заклади. В результаті цього багато країн не надали дані щодо ситуації насильства і експлуатації дітей [45].

Відповідно до даних, наданих ЮНІСЕФ у звіті «Захист дітей від насильства під час COVID-19», у світі проживає 1,8 мільярда дітей зі 104 країн, що не мають доступу до служб захисту дітей від насильства [45, с.8]. Особливо гостро ця проблема постала у регіонах Західної і Центральної Африки, Південної та Східної Азії, а також Тихоокеанський регіон [45, с.8].

За даними ЮНІСЕФ, опублікованими у звіті «Дані, необхідні для підготовки заходів у відповідь на COVID-19», найбільш небезпечною для дітей інфекційною

хворобою є пневмонія [46]. Щорічно від пневмонії в світі вмирає 800000 дітей. 62% дітей у всьому світі мають симптоми пневмонії. Найскладніша ситуація спостерігається в регіонах Південної Азії і Центральної Африки. Сьогодні не менш гостро стоїть проблема психологічного здоров'я дітей. Підлітки віком від 15 до 19 років, які проживають в країнах з низьким або середнім рівнем доходів, найчастіше піддаються самогубству, вживанню тютюну, наркотиків і алкоголю, що спричиняється психічними розладами. В результаті цих дій підлітки мають низку проблем з фізичним здоров'ям і розвитком [46].

Сьогодні, окрім чисельних ризиків захворювання серед дітей, перед Фондом постала проблема дитячої імунізації. Щорічно ЮНІСЕФ надає свої послуги дітям, що потребують вакцинації від поліомієліту, кору, дифтериту, коклюшу і правцю. Вакцинація скорочує дитячу смертність на 2-3 мільйони кожного року. Через COVID-19 13 мільйонів дітей не отримали жодної вакцини, а ще 20 мільйонів дітей не змогли отримати доступ до вакцин, рекомендованих для подолання певної хвороби [47].

COVID-19 має і негативний вплив на освітній процес. Так, за даними звіту ЮНІСЕФ «COVID-19 і закриття шкіл» за квітень 2020 року, 188 країн світу вжили заходи щодо створення нових форм навчання з використанням Інтернету, телебачення і радіо [48]. Не дивлячись на прийняття усіх необхідних заходів для забезпечення навчального процесу, 31% школярів не мають доступу до дистанційного навчання. Це обумовлюється тим, що доступ до Інтернету мають 83% дітей, доступ до телебачення – 62%, і лише 16% школярів має доступ до радіо [48].

Відповідно до дослідження Фонду, кожна п'ята дитина у світі, віком від 3 до 17 років, жодного разу не відвідувала школу, а 617 мільйонів дітей не мають навичок читання і математики. За даними звіту ЮНІСЕФ «Скільки дітей і молоді мають доступ до Інтернету вдома?», лише 5% дітей і молоді у Західній і Центральній Африці мають доступ до Інтернету [49]. У регіоні Східної Європи і Центральної Азії цей показник становить 60%, а у регіонах Східної Азії і Тихого океану, Латинської Америки і Карибського басейну – 50%. Ці дані свідчать про те, що сьогодні існує ризик того, що понад 1 мільярд дітей і молоді у всьому світі, віком до 25 років, можуть залишитися без базової дошкільної і середньої освіти [49].

За останні декілька років гостро постала проблема захисту вагітних жінок і новонароджених дітей [50]. Сьогодні вагітні жінки потребують особливої турботи і, перш за все, забезпечення гідного медичного обслуговування. Зважаючи на ризик захворювання на коронавірусну хворобу, більшість жінок віддають перевагу домашнім пологам без участі медичного персоналу, що є небезпечним як для самих породіль, так і для немовлят. Окрім цього, кожна жінка має отримувати тривалий медичний догляд і допомогу після пологів, що у сьогоднішніх реаліях є небезпечним [51].

Особливої уваги і піклування потребують новонароджені і діти віком до 5 років. Найбільш небезпечним періодом життя дитини є перші 28 днів з моменту народження. За даними ЮНІСЕФ, опублікованими у звіті «Піклування про новонароджених» за 2019 рік, у світі в цей період помирає 17 дітей з 1000 [51]. За 2019 рік померло 2,4 мільйона дітей, а це приблизно 6700 дитячих смертей в день. Більшість таких випадків припадає на період від першого дня до першого тижня життя дитини. Найбільш вразливими до цієї проблеми є регіон Південної Африки, де на 1000 новонароджених припадає 27 смертей, а також регіон Південної Азії, де на 1000 новонароджених припадає 25 смертей. Станом на 2019 рік смертність новонароджених складала 47% від усіх випадків смерті серед дітей віком до 5 років [51].

Подолання проблеми мертвонароджуваності також залишається пріоритетною метою для ЮНІСЕФ. Однак, станом на 2019 рік, коефіцієнт мертвонароджуваності склав 14 смертей на 1000 новонароджених. Надзвичайно складна ситуація спостерігається у регіоні Південної Африки. Показник у цьому регіоні складає 44% усіх випадків мертвонароджених дітей у світі. 33% світової мертвонароджуваності припадає на регіон Південної Азії. За даними звіту ЮНІСЕФ «Материнська смертність» за 2019 рік, у світі налічувалося 2 мільйони мертвонароджених [52]. Натомість 42% усіх випадків мертвонароджуваності у світі відбувається під час самих пологів [52].

Необхідно підкреслити той факт, що сьогодні ЮНІСЕФ не має широкого доступу до точних даних щодо стану дітей у світі. Це, перш за все, пов'язано із

закриттям або тимчасовим припиненням діяльності служб, які займаються питанням захисту дітей. Така ситуація перешкоджає ефективній і швидкій діяльності Фонду щодо забезпечення дітей у всіх регіонах світу необхідними ресурсами і гідними умовами життя.

2.2 Загрози функціонування Дитячого фонду ООН у регіонах світу

Діти і молодь, що проживають у регіоні Близького Сходу і Північної Африки, постійно знаходиться у небезпечній ситуації. Це пов'язано не тільки з пандемією, але й з постійними збройними конфліктами і військовими діями [53]. Найбільш незахищеними є діти, які проживають на територіях Палестини, Ємену, Сирії та Іраку. За даними ЮНІСЕФ, опублікованими у звіті «Становище дітей у державі Палестина», ще до початку пандемії 53% населення Сектору Газа і 14% Західного берегу знаходилися за межею бідності [54, с.2]. Відповідно до дослідження Фонду, ці показники зростуть до 64% і 30% відповідно [54, с.2]. Згідно з Доповіддю ЮНІСЕФ про потреби і відповідні заходи Сирійської Арабської Республіки до 2021 року, не менш гірша ситуація спостерігається у Сирії, де більш ніж 2 мільйони осіб живуть в умовах злиднів [55, с.4]. Всього 38 мільйонів дітей у цьому регіону живуть за межею бідності [55, с.4].

Особливо гостро в регіоні стоїть проблема біженців і внутрішньопереміщених осіб. За даними Доповіді країнового відділення в Ємені про гуманітарну ситуацію та Доповіді про гуманітарну ситуацію у зв'язку з кризою внутрішнього переміщення в Іраку 2020 року ЮНІСЕФ, в Ємені число внутрішньопереміщених дітей складає 1,58 мільйона, а в Іраку – 1,39 мільйона дітей [56, с.2][57, с.1]. В цілому, в регіоні налічується більш ніж 6 мільйонів внутрішньопереміщених осіб і 6,3 мільйона дітей-біженців. Відповідно до цих показників, можна дійти висновку, що в регіоні складна й гуманітарна ситуація. 503927 осіб, з яких 489009 діти, у Палестині, 20,7 мільйона – в Ємені, 13,4 мільйона – в Сирії мають потребу у гуманітарній допомозі [54, с.2][55, с.3][56, с.1]. В Ємені 20,1 мільйона осіб, з яких 4,8 мільйона жінок і 10,2 мільйона дітей мають потребу у медичній допомозі, а 5,9 мільйона населення Сирії мають

потребу у житлі [55, с.4][56, с.3-4]. З урахуванням того, що пандемія призвела до масового закриття служб соціального захисту, служб водопостачання і санітарії, а також медичних і освітніх закладів, соціально-економічна ситуація у регіоні значно погіршилася. Особливо ця ситуація вплинула на освітній процес. Зокрема, в Палестині доступ до навчання мають лише 44% дітей [54, с.3]. В той час, як понад 2,2 мільйона дітей в Ємені не відвідують навчальні заклади, а ще 3,6 мільйона дітей, у зв'язку з пандемією, залишилися без можливості отримати освіту [56, с.5-6].

Сьогодні найбільшою проблемою для Африканського регіону є голод. Через голод діти мають проблеми затримки у рості, виснаження та ослаблення організму, а також вразливі до інфекційних хвороб, що спричиняється нестачею вітамінів. Окрім цього, діти не отримують можливості повноцінно розвиватися і реалізовувати свій фізичний і інтелектуальний потенціал у дорослому віці [58]. За даними звіту ЮНІСЕФ «Діти, продовольство і харчування», в регіоні Західної і Центральної Африки проживають 29 мільйонів дітей, що страждають від голоду [59, с.3]. Станом на 2018 рік 28,9 мільйона дітей у цьому регіоні відставали у фізичному розвитку, натомість 7,9 мільйона дітей віком до 5 років померли від недоїдання. 67% дітей віком від 5 до 19 років мають прихований голод, що призводить до виснаження організму [59, с.3].

Окрім того, що від цієї проблеми страждають діти, не менш вразливими залишаються вагітні жінки і матері-годувальниці. У зв'язку зі збільшенням навантаження на медичні системи регіону через пандемію, діти і жінки не мають можливості отримати усі необхідні медичні та продовольчі послуги. Жінки в цьому регіоні мають складнощі з грудним годуванням через нестачу вітаміну А, заліза і фолієвої кислоти. За даними звіту ЮНІСЕФ «Діти, продовольство і харчування» за 2020 рік, у Мадагаскарі проживає 2 мільйони дітей, що відстають у розвитку через проблему грудного годування, в той час, як у Нігері цей показник складає 14 мільйонів. COVID-19 також негативно вплинув на ситуацію з голодом у регіоні [59, с.4].

Через пандемію більша частина населення втратили роботу, відповідно до цього й прибутки, ціни на продовольчі товари в період пандемії значно зросли, із

закриттям шкіл діти залишилися без можливості отримувати шкільне харчування [59].

З початку пандемії медичні установи в Африканському регіоні було перепрофільовано у відділені по боротьбі з коронавірусною хворобою, у результаті чого залишилося лише 6% відділень, що надають допомогу дітям і жінкам. Така ситуація має негативний вплив на процес дитячої імунізації, що сприяє запобіганню захворювання і смертності дітей від інфекційних недугів. У зв'язку з цим діти не мають можливості отримати щеплювання від поліомієліту, краснухи, кору і правцю. Діти, що страждають на пневмонію також не мають можливості отримати медичної допомоги [60].

Крім цього, у регіоні Східної і Південної Африки існує серйозна проблема із захворюванням дітей на ВІЛ/СНІД. Так, за даними звіту ЮНІСЕФ «Удосконалення методів придушення вірусного навантаження на дітей, інфікованих ВІЛ, в Східному і Південному регіонах Африки», станом на 2019 рік, більш ніж 1,2 мільйона дітей у регіоні були інфікованими. З огляду на слабкість сучасних медичних систем цього регіону, що викликано COVID-19, значна кількість дітей має ризик залишитися без необхідної медичної допомоги [60, с.6].

Сьогодні у Африканському регіоні спостерігається також криза у галузі освіти. Так, за даними звіту Фонду «Освіта під загрозою в Західній і Центральній Африці», у 2019 році у регіоні Західної і Центральної Африки було закрито 9272 школи, через що постраждали більш ніж 1,91 мільйона дітей, серед яких 40,6 мільйона дітей жодного разу не відвідували школу [61, с.3]. З початку пандемії постраждало більше ніж 169 мільйонів учнів. Критична ситуація спостерігається у Ефіопії, де 26 мільйонів дітей не відвідували школу і ще, як мінімум, 6 мільйонів дітей не мали доступу до дистанційного навчання [61, с.3]. Зокрема, 50% дітей не мають базових навичок читання і письма. Через карантинні обмеження у більшості країн регіону, діти, що знаходилися вдома, піддавалися частим випадкам домашнього насильства, експлуатації і раннім шлюбам. Аналогічна ситуація спостерігається й у регіоні Східної і Південної Африки.

Попри те, що більшість країн Африканського регіону вже відкрила освітні заклади, ситуація залишається небезпечною. Це пов'язано з тим, що школи не мають нормальних санітарних і гігієнічних умов для перебування дітей в них, тому ризик захворювання вірусними захворюваннями залишається великим [61].

За даними звіту ЮНІСЕФ «Розвиток в країнах Африки на південь від Сахари в умовах кризи в світі можливостей», після закінчення пандемії більш ніж 50 мільйонів осіб у Африканському регіоні будуть перебувати в умовах крайньої бідності. Це пов'язано не тільки з наслідками пандемії, а й з природними катаклізмами, відсутністю продовольчої безпеки і конфліктами у регіоні [58, с.3].

На сьогоднішній день Азійський регіон досяг значних успіхів у подоланні проблеми голоду в регіоні. Не дивлячись на це, за даними Регіонального огляду продовольчої безпеки і харчування Дитячого фонду ООН у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, 351 мільйон дітей регіону Азії і Тихого океану страждають проблемою голоду [62, с.10]. 1,9 мільярда дітей у регіоні не мають доступу до здорового і поживного харчування, що спричинено високою вартістю продуктів [62, с.10]. Найбільший показник дитячого голоду спостерігається у Папуа Новій Гвінеї, де голодом страждають 66% дітей, в Тимор-Лешті – 57%, а в Індії – 57%. Особливо гострою є ситуація харчування новонароджених у Південній Азії [62, с.11]. Так, 1/3 немовлят у регіоні не отримують Вітаміну А, що перешкоджає фізичному розвитку дитини, і лише 3/5 новонароджених знаходяться на грудному годуванні в період до 5 місяців, отримуючи весь комплекс необхідних вітамінів [62, с.12].

Ще однією проблемою є ВІЛ/СНІД зараження новонароджених. За даними звіту «Прогрес в досягненні основних і додаткових результатів діяльності ЮНІСЕФ в Південній Азії» за 2020 рік, 8000 немовлят було інфіковано під час вагітності матері, пологів або грудного годування [63, с.10-11]. Станом на 2020 рік, коефіцієнт ВІЛ-інфікованих немовлят становив 31 на 100 вагітних жінок в регіоні [63, с.12-13].

Згідно зі звітом ЮНІСЕФ «Довкілля і здоров'я дітей в регіоні Східної Азії та Тихоокеанського регіону», екологічна і санітарна ситуація у регіоні викликає ряд проблем, що згубно впливають на здоров'я місцевого населення, в тому числі і дітей [64]. Через забруднене повітря в регіоні спостерігається значна кількість захворювань

дітей на гострі респіраторні захворювання, зокрема, на пневмонію і астму, а також захворювання жінок на анемію [64, с.2].

Критична ситуація, що пов'язана з чисельними опадами і повінню, викликає у дітей захворювання на малярію, гепатит А, діарею і лихоманку денге, що спричиняє ризик зростання рівню смертності серед дітей [64, с.11]. Найбільша кількість осіб, що захворюють і помирають через малярію, спостерігається у Беніні. Зокрема, найвищий рівень захворювання і смертності через лихоманку денге спостерігається у Камбоджі, Китаї, Лаоській Народно-Демократичній Республіці, Малайзії, Філіппінах і Сінгапурі. Найбільша смертність у дітей в Азійському регіоні викликана забрудненням води, яку вони споживають, що призводить до діареї [64, с.12].

Пандемія COVID-19 створила складні умови для навчання дівчат у Азійському регіоні. За даними звіту «Відповідні заходи ЮНІСЕФ на COVID-19 в галузі освіти», 40 мільйонів дівчат не мають доступу до дистанційного навчання [65, с.2]. Більш ніж 15 мільйонів дівчат не зможуть отримати середньої освіти через пандемію, 11,5 мільйонів з яких живуть у бідних родинах. Ще 1,2 мільйона дівчат можуть залишити школу через те, що не мають доступу до дистанційного навчання [65, с.2].

Крім цього, якість освіти у регіоні знаходиться на низькому рівні, про що свідчать дані Фонду. Так, більшість дівчат не мають базових навичок читання, письма, а також математичних і цифрових навичок. Особливо гостро ситуація постала у Малайзії, Індонезії, Філіппінах, Камбоджі і Монголії [65]. За результатами опитування, проведеним Фондом, через пандемію у дівчат цього регіону з'явилися проблеми з психічним здоров'ям. Зокрема, під час самоізоляції дівчата зіткнулися зі стресом і втратою мотивації [65].

Закриття шкіл і обмеження доступу до освіти призвели до того, що велика кількість дівчат в регіоні віком від 12 до 15 років, особливо з бідних сімей, отримали роботу в Інтернеті, в результаті чого були піддані сексуальній експлуатації в Інтернет-просторі [65].

На сьогоднішній день в регіоні є поширеною проблема насильства над жінками і дівчатами. 30,8% жінок і дівчат, що проживають в Азійському регіоні, регулярно піддаються фізичному, сексуальному, психічному і економічному насильству. За

даними звіту ЮНІСЕФ «Припинення насильства щодо жінок і дітей в Камбоджі», 60% жінок у Камбоджі хоч раз у житті піддавалися фізичному насильству [66, с.7-8]. За даними звіту ЮНІСЕФ «Припинення насильства щодо жінок і дітей у Папуа Новій Гвінеї», 58% жінок в країні піддавались насильству, в той час, як 75% дітей страждають від побиття з боку батьків [67, с.8-9]. Згідно з даними звіту ЮНІСЕФ «Припинення насильства щодо жінок і дітей у Філіппінах», 51% дітей у Філіппінах страждають від насильства з боку батьків, 60% дітей страждають від насильства з боку однолітків, 21% жінок страждають від насильства у шлюбі, 17% жінок піддаються насильству з 15 років, 21,5% дівчат віком від 13 до 18 років піддаються сексуальному насильству [68, с.9-10]. Відповідно до даних звіту ЮНІСЕФ «Припинення насильства щодо жінок і дітей у В'єтнамі», в країні 68,4% дітей віком від 1 до 14 років піддаються фізичному насильству, а 58,2% дітей піддаються психологічному тиску [69, с.8-9].

Згідно з даними звіту Фонду «Прогрес в досягненні основних і додаткових результатів діяльності ЮНІСЕФ в Південній Азії», в регіоні Південної Азії спостерігається зростання показника дитячої бідності [63, с.29]. Сьогодні більш ніж 325 мільйонів дітей регіону не мають доступу до хоча б одної з таких сфер, як житло, харчування, охорона здоров'я, освіта, водопостачання або санітарія. Більш ніж 200 мільйонів дітей знаходилося за межею бідності у 2020 році. За даним ЮНІСЕФ, у 2021 році цей показник збільшиться на 30 мільйонів дітей [63, с.29].

За даними звіту ЮНІСЕФ «Діти в Латинській Америці і Карибському басейні», в регіоні Латинської Америки і Карибського басейну проживає 188 мільйонів дітей [72, с.2]. Через пандемію діти і їх сім'ї залишилися без доступу до основних соціальних послуг – охорони здоров'я, продовольства, житла. У зв'язку з цим, як зазначено у звіті ЮНІСЕФ «Вплив COVID-19 на дітей і сім'ї в Латинській Америці і Карибському басейні», 80 мільйонів дітей у регіоні не отримують необхідного харчування. 4,8 мільйона дітей страждають на хронічний голод, а ще 4 мільйони дітей мають ожиріння [70, с.1]. Відповідно, 3,6 мільйона дітей не мають належних умов для повноцінного розвитку [70, с.1]. Така ситуація пов'язана з тим, що рівень дитячої бідності у регіоні перевищує навіть рівень дорослої. Так, за даними Фонду, 46,2%

бідного населення – діти. На сьогоднішній день, це 71,6 мільйона дітей, але, за дослідженням ЮНІСЕФ «Дитячі злидні в східній частині Карибського басейну», після закінчення пандемії ця цифра сягатиме 87,2 мільйона [71, с.7-8].

У регіон Латинської Америки і Карибського басейну також спостерігається кризова ситуація у сфері освіти. За даними звіту Дитячого фонду ООН «Діти в Латинській Америці і Карибському басейні», 154 мільйони, що складає 95% дітей регіону, жодного разу не відвідували навчальних закладів. 6/10 дітей віком від 3 до 4 років не отримують дошкільної підготовки і ще 2,3 мільйона не відвідують початкову школу [72, с.2]. 2,5 мільйони дітей не відвідують середню школу, а 7,2 мільйони підлітків жодного разу не відвідували страшу школу. Особливо складна ситуація спостерігається серед дітей з обмеженими можливостями, адже понад 8 мільйонів дітей не зможуть отримати освіту через неналежні умови навчання для цієї категорії дітей. Такі дані свідчать про те, що більш як 12 мільйонів дітей регіону знаходяться за межею освітньої системи [72, с.2].

Крім цього, у зв'язку з закриттям шкіл в регіоні під час пандемії, діти залишилися без можливості отримати продовольчу, медичну, санітарну і психологічну допомогу у школі [72].

Ще однією не менш важливою проблемою, з якою стикаються діти регіону є санітарія. Так, за даними звіту Фонду «Вплив COVID-19 на дітей і сім'ї в Латинській Америці і Карибському басейні», 82 мільйони дітей не мають доступу до санітарних служб, а ще 20 мільйонів дітей не мають доступу до чистої питної води [70, с.1]. У зв'язку з тим, що регіон Латинської Америки і Карибського басейну з року в рік все більше піддається природним катаклізмам, щорічно жертвами цього стають більш ніж 2,1 мільйона дітей [70, с.1].

Особливої уваги заслуговує проблема насильства в регіоні Латинської Америки і Карибського басейну. За даними звіту ЮНІСЕФ «Діти в Латинській Америці і Карибському басейні», 63% дітей віком до 15 років страждають від фізичного і психологічного насильства, 43% з яких піддаються побиттю з боку батьків [72, с.3]. 1,1 мільйона дівчат віком від 10 до 19 років страждають від сексуального насильства, а 4 з 10 підлітків віком від 11 до 12 років стають жертвами цькування в школі.

Великий відсоток дітей і підлітків регіону страждають психічними розладами, тому 24500 підлітків віком від 10 до 19 років щорічно піддаються самогубству. Ця ситуація сильно посилюється під час карантинних обмежень і самоізоляції, коли більшість свого часу діти проводять вдома, піддаючись домашньому насильству, експлуатації і психічним розладам [72, с.3].

Відповідно до доповіді ЮНІСЕФ «Загальна матеріальна допомога дітям в Європі та Центральній Азії», основною проблемою регіону Європи і Центральної Азії є нестабільна економічна ситуація, що призводить до обмеженого доступу населення до соціальних служб [73]. У зв'язку з пандемією, сьогодні батьки залишаються без роботи і заробітку, в результаті чого, сім'ї не можуть забезпечити гідні умови для життя дитини. До пандемії в регіоні спостерігалася нестабільна зайнятість серед населення, особливо серед жінок. Так, бідність серед робочого населення спостерігалася у Румунії (18,6%), Туреччині (13,5%), Сербії (12,3%) і Болгарії (11,6%). Через низький дохід батьків, діти в регіоні стикаються з погіршенням стану здоров'я, харчування, освіти і успішності в навчанні [73, с.2-3].

Крім цього, така ситуація призводить до поширення практики жорсткого виховання дітей, побиття, насильства і психологічного тиску. Діти, які живуть у скрутних матеріальних умовах, мають проблеми з низькою самооцінкою та піддаються соціальній ізоляції. В Узбекистані найбільш поширеною є практика дискримінації дітей за матеріальною ознакою у навчальних закладах, що викликає серйозні наслідки для психічного здоров'я дитини [73, с.5].

Слід також зазначити, що процес отримання соціальних виплат на дитину у більшості країн регіону є достатньо складним і не кожна дитина зможе в результаті отримати таку допомогу. Цей процес передбачає подання більш ніж 27 документів, співбесіди у соціальних службах та перевірку житла, в якому мешкає дитина. В деяких країнах батькам необхідно повторно здійснювати ці дії кожні шість місяців, через що дехто навіть відмовляється від цієї матеріальної допомоги [73].

Найскладнішу ситуацію з дитячою бідністю має Киргизстан, де кожна п'ята дитина, або 750000 дітей, живуть в умовах крайньої бідності. Відповідно до даних

звіту Фонду «Дитяча бідність: Киргизстан», соціальна політика в країні є неефективною і безрезультатною [74].

Відповідно до звіту ЮНІСЕФ «Дитяча бідність і соціальний захист: Грузія», не менш гірша ситуація спостерігається і в Грузії, де фактично не має єдиної соціальної системи захисту дитини [75]. Окрім цього, в країні високий рівень безробіття серед батьків, а матеріальні виплати на дітей і соціальні послуги непередбачені [75].

За даними звіту Фонду «Соціальний захист дітей: Косово», в Косово найбільш поширеною проблемою є дитяча праця [76]. Приблизно 17% дітей в країні віком від 5 до 17 років працюють. 61% дітей, що проживають у Косово регулярно піддаються фізичному насильству [76].

Згідно даних звіту ЮНІСЕФ «Дитяча бідність: Молдова», в Молдові існує проблеми із санітарними умовами, що особливо стосується сільської місцевості [77]. Діти, що проживають у цій місцевості, не мають доступу до базових санітарних послуг, таких як туалет або чиста питна вода [77].

Сьогодні пандемія перешкоджає ЮНІСЕФ на шляху до всебічного захисту і допомоги дітям. У зв'язку з масовим закриттям медичних установ, закладів освіти, санітарних і інших соціальних служб у більшості країн світу, Фонд не отримує повних і достовірних даних щодо стану дітей у світі. Через карантинні обмеження у багатьох країнах ЮНІСЕФ не може здійснювати безперешкодну діяльність, що пов'язана із забезпеченням дітей ліками, вакцинами, продовольством, необхідними засобами і пристроями для навчання. На додаток до цього, більшість світових урядів не мають достатньо ресурсів для виконання програм, що були розроблені ЮНІСЕФ для подолання певних проблем у країнах регіонів світу.

На сьогодні Дитячий фонд ООН шукає можливі шляхи для надання допомоги дітям, що її потребують. Тому під час пандемії ЮНІСЕФ здійснює свою діяльність і отримує дані через посередників, якими є уряди і неурядові організації, відповідно її ефективність такої діяльності піддається сумнівам. Необхідно також підкреслити, що попри тісну співпрацю, Фонд не надає допомогу регіонам Північної Америки, Західної Європи і Австралії. Не дивлячись на той факт, що ці регіони є розвинутими, діти, що проживають на їх території, також потребують допомоги.

2.3 Проблеми діяльності ЮНІСЕФ в Україні

Нині Україна має ряд проблем, що пов'язані з захистом прав і інтересів дитини. У зв'язку з пандемією COVID-19 досягнутий Україною прогрес у галузі забезпечення основних потреб дітей може зійти нанівець. За даними посібника «Громада, дружня до дітей та молоді» Дитячого фонду ООН, 20% українців – діти, а ще 27% – молодь [80, с.6].

Зважаючи на соціально-економічні проблеми, що постали перед державою ще задовго до появи пандемії, рівень дитячої бідності в Україні може збільшитися майже у два рази. За даними звіту ЮНІСЕФ «Боротьба з COVID-19 в Україні: початкові оцінки впливу на бідність», показник дитячої бідності складає 32,9%, але до кінця пандемії цей показник у найкращому випадку може становити 51,3% (на 1,4 мільйонів), у найгіршому – 58,5% (на 1,8 мільйонів) [78, с.1-2]. Найбільшого удару пандемія завдасть родинам з трьома і більше дітьми, самотнім батькам з дітьми і родинам з дітьми віком до трьох років. Це обумовлено закриттям підприємств під час карантину, перехід частини робочого населення на дистанційну роботу, позбавлення частини населення робочих місць, підвищення цін на комунальні послуги і продовольчі товари. Наразі український уряд розробив план матеріальної допомоги під час COVID-19 дітям з обмеженими можливостями. Однак, інші групи дітей і їх сім'ї залишаться без фінансової допомоги з боку держави. Через фінансові труднощі родин, число дітей віком від 12 років, що працювали, становило 465 тисяч [80, с.13]. У період пандемії виникає ризик, що ця цифра значно збільшиться.

В Україні ряд проблем, що пов'язані із санітарними і гігієнічними послугами, мають сільські місцевості. Так, за даними звіту Дитячого фонду ООН «COVID-19 поглиблює нерівність в Україні: доступ до інтернету, наявність комп'ютера та житлові умови», 33,4% дітей, що проживають у сільській місцевості не мають водогону у житлі через фінансовий стан сім'ї [79, с.7]. 35,1% дітей не мають вдома ванної або душу, а ще 43,8% не мають туалету. Ще 32,6% сільських дітей не мають достатньо теплої температури у житлі, що пов'язано із фінансовою неспроможністю батьків на придбання палива чи обігрівача. Окрім цього, лише 59,9% населення

сільської місцевості в Україні мають каналізацію. Не менш важливим питанням не тільки для сільської місцевості, а й для великих і малих міст, є наявність гарячого водопостачання. Так тільки 19,2% населення сільської місцевості мають доступ до гарячої води, у маленьких містах – 32,8%, а у великих – 67,5% [79, с.7].

Актуальним також є питання житлової площі, в якій мешкають діти. За даними звіту ЮНІСЕФ «COVID-19 поглиблює нерівність в Україні: доступ до інтернету, наявність комп'ютера та житлові умови», житлову площу, що не перевищує 40 квадратних метрів мають 57,5% родин, в яких є одна дитина, 54% родин, в яких є дві дитини і 49,6% родин, що мають три і більше дітей [79, с.8]. Житлову площу від 40 до 60 квадратних метрів мають 30,6% родин, в яких є одна дитина, 28,7% родин, що мають двох дітей і 27,3% родин, що мають три і більше дітей. В таких умовах діти не мають власного простору і можливості повноцінного розвитку. Зважаючи на те, що діти сьогодні навчаються, а батьки працюють у дистанційному режимі, виникає ризик зростання стресу і рівню насильства по відношенню до жінок і дітей [79, с.8].

За останні півтора року більшість навчальних закладів працюють у дистанційному режимі. 80% дітей віком від 14 до 17 років користуються мережею Інтернет у навчальних цілях. Однак, така форма є доступною для усіх дітей, особливо для тих, хто проживає у сільській місцевості. За даними ЮНІСЕФ, 51,8% сільських дітей не мають підключення до Інтернету [79, с.4-7]. 25,9% сільських дітей віком до 16 років і 31,6% сільських дітей віком від 16 до 17 років не мають вдома комп'ютеру [79, с.4-7]. Така проблема не тільки ускладнює можливості дітей отримати освіту, а й збільшує цифровий розрив між дітьми, що проживають у містах і селах [79].

Окрім цього, діти дошкільного віку, у зв'язку з карантинними обмеженнями, залишаються без можливості отримати дошкільну підготовку, відвідувати спеціалізовані навчальні заклади і різноманітні гуртки, що сприяє соціалізації і всебічному розвитку дітей [79].

Відповідно до даних посібника «Громада, дружна до дітей та молоді», одною з найбільших проблем сучасного українського суспільства є поширене використання алкоголю і наркотиків серед дітей і підлітків [80]. Так, за даними ЮНІСЕФ, 40% дітей вживають алкоголь і хоча б раз стикалися з алкогольним сп'янінням. 1% дітей віком

від 11 до 12 років споживають алкоголь щодня [80]. Ще 20% населення, що споживають наркотики, є діти. Сьогодні ситуація з вживанням наркотиків є критичною, зважаючи на той факт, що останнім часом діти почали все більш вживати «тяжкі» наркотичні препарати. Діти і підлітки обумовлюють споживання алкоголю і наркотиків складною ситуацією у сім'ях [80, с.13].

Розповсюдженою проблемою в Україні є насильство і експлуатація дітей. За даними посібника «Громада, дружня до дітей та молоді» Фонду, 70% дітей віком до 14 років піддаються фізичним і психологічним покаранням з боку батьків [80, с.13]. Також у країні розповсюджена практика викрадання і переміщення дітей за кордон з метою їх подальшої експлуатації. Найбільш поширеними видами експлуатації є сексуальна і фізична. Крім цього, така практика розповсюджена і в межах України. Кожна 4 дівчина і кожен 10 хлопець віком до 18 років регулярно стають жертвами сексуального насильства. У зв'язку з цим, особливо в період пандемії, існує великий ризик, що кількість випадків, що пов'язані з насильством і експлуатацією дітей, значно зросте [80, с.13].

Відповідно до даних посібника «Громада, дружня до дітей та молоді», ще однією проблемою в Україні є злочини по відношенню до дітей [80, с.13]. Діти і підлітки найчастіше стають жертвами ДТП, крадіжок і розбоїв. В результаті чого, діти отримують важкі тілесні ушкодження, а в багатьох випадках, навіть, помирають [80, с.13].

Неспокійна ситуація залишається на Сході України. У результаті бойових дій в регіоні Донецької і Луганської областей, діти залишаються без батьків, житла, доступу до медичних служб і освітніх установ [80]. Діти і їх сім'ї, що в результаті конфлікту на Донбасі стали внутрішньо-переміщеними особами, мають перешкоди щодо пошуку і отримання житла, робочих місць і матеріального забезпечення [80]. Крім цього, держава не надає дітям належної допомоги. Матеріальна допомога для дітей віком до 18 років, що були вимушені покинути свій дім в результаті бойових дій на Донбасі, складає 1000 гривень. Особливого піклування потребують діти, що мешкають на лінії розмежування. Ці діти не мають доступу до води, світла, тепла і продовольства. Деякі з них мають серйозні проблеми з фізичним і психологічним

здоров'ям. Окрім того, діти, що зараз мешкають на території окупованих Донецької і Луганської областей мають потребу у медичних послугах, гуманітарній і психологічній допомозі.

РОЗДІЛ 3. Перспективи розвитку ЮНІСЕФ

3.1 Методи розширення механізмів реалізації діяльності Дитячого фонду ООН у сучасному світі

Сьогодні ЮНІСЕФ потребує вагомих змін, що обумовлено постійним розвитком і змінами у сучасному світі, відповідно новим викликам, що постають перед Фондом. Особливої уваги заслуговує той факт, що сьогодні Дитячий фонд ООН має статус міжнародної організації, фактично, незалежної від Організації Об'єднаних Націй, але водночас не має відповідного міжнародно-правового документу, що регулює його діяльність. Створення своєрідного Статуту ЮНІСЕФ може значно посприяти більш дієвому та ефективному функціонуванню Фонду.

Статут Фонду має визначати, перш за все, принципи його діяльності. Ці принципи, враховуючи те, що ЮНІСЕФ у своїй роботі дотримується Конвенції про права дитини, мають базуватися на тих положеннях, які безпосередньо прописані у Конвенції. Крім цього, зважаючи на той факт, що Конвенція була розроблена майже півстоліття тому, розробка додаткових принципів також має місце бути.

Такий міжнародно-правовий документ має містити положення щодо компетенції Дитячого фонду ООН, а також чітко окреслювати межі його діяльності. Це в першу чергу стосується повноважень Виконавчого директора Фонду, Виконавчої ради і Секретаріату. Окремим розділом Статуту мають визначатися умови і рамки партнерства Фонду з його партнерами, такими як уряди, урядові і неурядові організації та агенції ООН.

Не менш важливим питанням залишається контроль за виконанням програм і рекомендацій, що надаються державам від ЮНІСЕФ. На сьогоднішній день велика кількість держав ігнорують або не виконують надані Фондом програми щодо захисту дітей і забезпечення їх основних потреб. Ситуація може також ускладнитися у зв'язку з пандемією та її наслідками. Тому існує необхідність у створенні моніторингових груп Дитячого фонду ООН, що мають відстежувати прогрес або регрес у досягненнях держав щодо виконання рекомендацій. Статутом ЮНІСЕФ також має передбачатися

заходи покарання держав, що нехтують як виконанням програм, так і захистом прав і інтересів дітей в цілому.

Зважаючи на те, що діяльність ЮНІСЕФ має консультативно-рекомендаційний характер, виникає потреба у розширенні повноважень Фонду. Діяльність ЮНІСЕФ на сучасному етапі має базуватися на конкретних діях, що направлені на вирішення певного питання. Особливо така потреба існує у державах, що проводять неефективну соціальну політику щодо реалізації прав та інтересів дітей, у державах, що не виконують рекомендації, що надаються Фондом, а також у державах, що зовсім не мають механізмів забезпечення інтересів дітей. Такі держави, зокрема, розташовані у Азійському регіоні і регіоні Тихого океану, Африканському регіоні, регіоні Латинської Америки і Карибського басейну і регіоні Східної Європи.

В деяких країнах відділи ЮНІСЕФ можуть стати дорадчими або допоміжними органами при державних інституціях, що відповідальні за соціальну політику у сфері захисту дітей, а в інших – повноцінними органами, що займаються питаннями дітей, а також наділені відповідною компетенцією і правами урядами певних держав. Такі повноваження мають стосуватися в першу чергу забезпечення дітей продовольством, медичними послугами, соціальною підтримкою, житлом, санітарними послугами та освітою. В такому випадку, Статутом ЮНІСЕФ має визначатися на яких засадах можливе розширення діяльності Фонду у тій чи іншій країні.

Окремої уваги заслуговує питання фінансування Дитячого фонду ООН. Враховуючи те, що фінансування ЮНІСЕФ здійснюється з фактично добровольчих внесків урядів держав і організацій, виникає потреба у визначенні чіткого розміру внесків урядів. Це може бути визначений відсоток від ВВП той чи іншої держави або єдина сума, яку має вносити кожна країна-член. Відповідно, бюджет має бути розрахований на потреби дітей без виключення кожної держави. Частина бюджету має бути виділена на реалізацію програм, а інша частина – на вирішення задач і проблем, що потребують максимально швидкого реагування. Бюджет, що формується з добровольчих внесків, має бути направлений на забезпечення адміністративно-технічного функціонування Фонду. Відповідно, Контролер як відповідальний за моніторинг формування бюджету і його розподілення, має надавати звіти щодо

фінансування кожні пів року. Положення щодо визначення бюджету і фінансування діяльності ЮНІСЕФ мають бути прописані у Статуті.

Необхідною умовою для діяльності Фонду є наявність даних про стан дітей у світі, що формуються завдяки звітам урядів країн-членів. Однак, особливо під час пандемії COVID-19, уряди не здійснюють або не надають моніторингові звіти представництвам ЮНІСЕФ, що значно впливає на результативність діяльності Фонду. Статут Дитячого фонду ООН має зобов'язувати держави надавати повну і точну інформацію щодо проблем народжуваності і реєстрації дітей, забезпечення дітей житлом, продовольством, медичними послугами, освітою, а також про стан дітей, що мають особливо серйозні проблеми зі здоров'ям.

Такий міжнародно-правовий документ має бути розроблений та затверджений за участі Генеральної Асамблеї ООН. Також Статут ЮНІСЕФ має мати зобов'язальний характер і бути ратифікованим усіма державами-членами Дитячого фонду ООН.

Не менш важливим фактором, що сприяє ефективній діяльності ЮНІСЕФ є взаємодія з дітьми та молоддю. Однак, обізнаність дітей про роботу Фонду, його програми і цілі залишається низькою. Тому існує необхідність у створенні інформаційної кампанії у всьому світі, що покликана познайомити дітей і молодь з ЮНІСЕФ, а також залучити їх до співпраці. В цьому випадку, окрім ЗМІ, соціальних мереж, телебачення і радіо, можуть бути залучені освітні заклади. Наприклад, у підручниках можуть бути опубліковані Цілі сталого розвитку, досягнення ЮНІСЕФ у галузі захисту прав і інтересів дітей і контактна інформація, що дасть можливість дітям взаємодіяти з регіональними або місцевими відділеннями Фонду.

Розширення кола партнерів Дитячого фонду ООН є вкрай необхідним, враховуючи ситуацію у світі, пов'язану із пандемією. Сьогодні транснаціональні корпорації, особливо ті, що зацікавлені у захисті інтересів дітей, можуть стати найбільш вигідними партнерами для ЮНІСЕФ. Такими корпораціями можуть стати Johnson&Johnson, Procter&Gamble, Uniliver, Nestle і Danone. Вони можуть допомогти Фонду вирішити проблеми, що пов'язані із забезпеченням дітей продовольством і нормальними санітарними умовами.

Крім цього, співпрацюючи з такими транснаціональними корпораціями, як Microsoft, Apple, Samsung, Dell, HP, Lenovo, ЮНІСЕФ може досягнути значних успіхів у забезпеченні дітей доступом до комп'ютерів і мережі Інтернет, що сьогодні є невід'ємними елементами навчального процесу.

В основі повноцінного розвитку кожної дитини лежить навчання, але у зв'язку з коронавірусною пандемією, діти обмежені не тільки в доступі до отримання базової та середньої освіти, але й дошкільного навчання. Нині Фонд публікує дитячі книжки, які є у відкритому доступі, але не на усіх мовах світу. До того ж ці книжки допомагають отримувати лише теоретичні знання, а не практичні, як, наприклад, письмо і математичні навички.

З урахуванням прискорення розвитку технологій, сьогодні ЮНІСЕФ може використовувати нові технології для пришвидшення прогресу у сфері навчання. Наприклад, створення мобільних додатків і розвивальних ігрових сайтів для дітей дошкільного віку, а також рекомендаційних програм для батьків щодо дошкільного навчання в домашніх умовах, що зможе частково компенсувати потребу дітей у дошкільній підготовці.

3.2 Перспективи вирішення глобальних проблем Дитячого фонду ООН у регіонах світу

Сьогодні людство зіткнулося з глобальною проблемою під назвою COVID-19. Пандемія згубно впливає не лише на медичні системи у всіх регіонах світу, але й на соціально-економічну, політичну, освітню, культурну і гуманітарну сфери. У зв'язку з цим діти, які є найбільш незахищеними верствами населення будь-якої держави, опиняються у складних умовах життя і навіть виживання. Спираючись на те, що сьогодні весь світ веде боротьбу з коронавірусною хворобою, дитячі проблеми відходять на другий план. Саме тому Дитячий фонд ООН має стати головним помічником і захисником дітей у світі.

У регіоні Близького Сходу, де існує особливо напружена конфліктна ситуація, що супроводжується постійними бойовими діями, діти стають жертвами політики.

Нині існує потреба у створенні відповідних місць для дітей і жінок, що стають жертвами конфліктів. В цьому випадку ЮНІСЕФ, Червоний Хрест і Червоний Півмісяць мають вести активне співробітництво з урядами Палестини, Іраку, Сирії і Ємену задля забезпечення дітей і жінок безпечним житлом, продовольством і медичною допомогою.

Не менш важливою є постійна матеріальна підтримка дітей і жінок регіону Близького Сходу і надання їм можливості розвиватися і жити повноцінним життям. Для того, щоб надати гуманітарну допомогу постраждалим від військових конфліктів, Дитячий фонд ООН має створити спеціальні групи людей, що мають надавати таку допомогу дітям і жінкам, що проживають безпосередньо на території проведення збройних операцій. Ці групи мають отримати дозвіл держав, що воюють на перебування у зоні конфлікту, на проведення гуманітарних місій, а також отримати гарантії захисту цих груп під час проведення своєї діяльності.

В Африканському, Азійському регіонах і регіоні Латинської Америки, де діти особливо незахищені і потребують більшої допомоги, уряди держав регіонів не спроможні самотужки забезпечити базові потреби і захист прав дітей. З цієї причини ЮНІСЕФ має отримати право на всебічний захист прав дітей і забезпечення їх основних потреб на рівні державного органу, але з обмеженими повноваженнями, зберігаючи статус міжнародної організації. Так, відділи Фонду у регіонах мають зобов'язати держави регіону забезпечити дітей і молодь соціальним житлом і надати доступ до базових комунальних послуг, таких, як світло і вода, а також засобів санітарії і гігієни, відкрити медичні пункти, що мають надавати необхідну допомогу вагітним жінкам, новонародженим, дітям і молоді, а також відкрити навчальні заклади дошкільної, базової і середньої освіти.

Найбільшою проблемою для регіонів Африки, Азії і Латинської Америки залишається дитяче харчування. Необхідно зазначити, що впродовж останніх двадцяти років Дитячий фонд ООН досяг значних успіхів у сфері харчування у цих регіонах. Проте, не дивлячись на це, ЮНІСЕФ має використовувати принципово нові методи для досягнення другої Цілі сталого розвитку – викорінення голоду. Сьогодні Фонд має власну програму «SHARE THE MEAL», завдяки якій кожен охочий може

пожертвувати кошти на продукти харчування дітям, що живуть у надзвичайно складних умовах [81]. Окрім цього, ЮНІСЕФ регулярно постачає в регіони продовольчі пакети.

Незважаючи на прогрес у сфері забезпечення дітей харчуванням, дій Фонду виявляється недостатньо. Відділи Дитячого фонду ООН у цих регіонах мають співпрацювати з виробниками і постачальниками продуктів харчування на місцях для забезпечення більш швидкого і результативного вирішення цієї проблеми.

Діти регіонів Африки, Азії і Тихого океану та Латинської Америки і Карибського басейну страждають від наслідків природних катаклізмів і кліматичних змін. Через ці проблеми діти залишаються без доступу до нормальних санітарних і гігієнічних умов, свіжого повітря і чистої води, в результаті чого діти мають проблеми зі здоров'ям і харчуванням. Вирішення цієї проблеми потребує рішучих дій не тільки з боку ЮНІСЕФ, а й усього світу. Однак, Дитячий фонд ООН може докласти зусиль, щоб хоча б трохи зменшити наслідки цієї глобальної проблеми для дітей і жінок.

Так, у регіонах Азії і Тихого океану та Латинської Америки і Карибського басейну найбільшу загрозу несе повінь. Діти цих регіонів мають проживати в спеціальних будівлях, що мають захищати їх від потопів і повеней. У Африканському регіоні діти і жінки особливо страждають від засухи, тому мають гостру потребу у водопостачанні.

Для того, щоб налагодити системи санітарії у цих регіонах, ЮНІСЕФ має зобов'язати уряди і закликати санітарні служби до надання дітям доступу до безпечного житла і базових комунальних і санітарних послуг. Зважаючи на те, що ця проблема стосується не лише цих регіонів, а й усього світу, Дитячий фонд ООН має закликати світову спільноту до рішучих дій щодо забезпечення нормальних умов існування не тільки дітей, а й всіх людей, у зв'язку з наростаючою природною катастрофою.

Проблема насильства і експлуатації дітей і жінок у світлі COVID-19 набуває нового характеру. Для подолання цієї проблеми у регіоні Латинської Америки і Карибського басейну та регіоні Азії і Тихого океану необхідно запровадити якісну систему освіти. Зважаючи на те, що більшість жертв насильства регіону – жінки і

дівчата, існує потреба у проведенні навчальних тренінгів і семінарів, а також у запровадженні шкільного курсу щодо розпізнання і заходів реагування на будь-які прояви насильства. Дитячий фонд ООН може створити спеціальні групи психологів, що можуть проводити подібні навчання як у дистанційному режимі, що особливо актуально на сьогоднішній день, так і в закладах освіти, і на робочих місцях у всіх регіонах світу.

ЮНІСЕФ також має докласти максимальних зусиль задля запровадження законодавства у державах, в яких особливо гостро стоїть проблема насильства. Такі законодавства мають бути направлені на викорінення насильства і мають включати такі види покарання як матеріальну компенсацію, так і довічне позбавлення волі, відповідно до тяжкості скоєного злочину по відношенню до дітей і жінок.

Сьогодні абсолютно всі учні світу зіткнулися з перешкодами на шляху до отримання освіти. На превеликий жаль, не всі діти, особливо у регіонах Африки, Азії і Латинської Америки, мають доступ до дистанційного навчання. Це перш за все пов'язано з двома причинами – відсутність доступу до мережі Інтернет і незабезпеченість технологічними пристроями, такими як комп'ютери, ноутбуки і планшети. Нині ЮНІСЕФ розробив проект «Generation Unlimited», що має забезпечити доступ молоді віком від 10 до 24 років до нових технологій з метою сприяння повноцінному і ефективному навчанню молоді у всьому світі [82].

З урахуванням нових викликів, темпи реалізації цього проекту мають пришвидшитися в декілька разів. Для досягнення мети даного проекту Фонд потребує значних фінансових витрат, а також пошуку нових рішень. Таким рішенням може стати співпраця ЮНІСЕФ з постачальниками новітніх технологій на світовий ринок, а також взаємодія з компаніями, що постачають інформаційні технології на місцях.

Дитячий фонд ООН також має вести співробітництво з державними системами освіти щодо моніторингу навчального процесу у дистанційній формі і забезпечення дітей технологічними пристроями. Окрім цього, Дитячому фонду ООН слід розробити дієвий план щодо повернення дітей до освітніх закладів і нових форм навчання після закінчення пандемії. Можливо, деякі діти будуть потребувати

надолужити знання, які не змогли отримати через COVID-19, а деякі можуть мати проблеми із психічним здоров'ям і соціалізацією.

Основною проблемою, з якою сьогодні стикається регіон Східної Європи і Центральної Азії є соціальна незахищеність не тільки дітей, а громадян більшості населення регіону. Загострення соціально-економічної ситуації в регіоні спричиняється обмеженнями, викликаними пандемією. Наразі Дитячий фонд ООН має вести співпрацю з державними урядами щодо введення або підвищення матеріальних виплат дітям під час COVID-19. Необхідним також є контроль за станом забезпечення дітей продуктами харчування, медичними, житловими і санітарними послугами.

Сьогодні Фонду необхідно створити моніторингову комісію у регіоні, що зможе допомогти як державам, так і Фонду запобігти загостренню дитячої бідності у регіоні. Також важливим є відкриття відділів допомоги у країнах регіону Східної Європи і Центральної Азії, які мають надавати дітям і жінкам, що знаходяться за межею бідності, необхідну допомогу.

Враховуючи карантинні обмеження у більшості країн світу, ЮНІСЕФ не має можливості проводити заходи щодо забезпечення дітей гуманітарною допомогою. Тому виникає необхідність у наданні Дитячому фонду ООН особливих прав, що мають дозволяти Фонду проводити свою діяльність незалежно від ситуації, що склалася як в регіонах, так і в окремих державах. ЮНІСЕФ повинен безперешкодно забезпечувати дітей, що потребують цього, харчуванням і іншими продовольчими продуктами, вакцинами, ліками, а також санітарними послугами.

В основі успішної і результативної роботи ЮНІСЕФ має лежати постійний контроль забезпечення дітей їх основних прав і потреб. У зв'язку з пандемією, Фонд не має можливості отримувати достовірні дані про стан дітей у всіх регіонах світу. Тому виникає пряма потреба у створенні допоміжних центрів збирання і обробки інформації Фонду на місцях. В даному випадку подібні відділи ЮНІСЕФ мають співпрацювати не тільки з урядами на місцях, але й з відділами державної реєстрації дітей, медичними і освітніми закладами. Отримання повних даних у регіонах

допоможе Фонду швидко реагувати на проблеми, які стосуються життєдіяльності дітей і молоді.

Нині ЮНІСЕФ здійснює свою діяльність у Африканському регіоні, регіоні Азії і Тихого океану, Латинської Америки і Карибського басейну, а також у регіоні Східної Європи. Однак, у регіонах Північної Америки, Західної Європи і Австралії, не дивлячись на існування постійних представництв, регіональних відділів Дитячого фонду ООН немає. Попри те, що країни у цих регіонах розвинуті, в них теж мешкають діти, що потребують тієї чи іншої допомоги. Наприклад, в регіоні Західної Європи існує розповсюджена проблема забезпечення дітей-біженців і їх сімей, а в Австралійському регіоні діти страждають від природних катаклізмів.

Також відкриття цих відділів допоможе Фонду у зборі інформації і формуванні уявлення про стан дітей у всьому світі. Крім того, ЮНІСЕФ може використати досвід розвинутих країн, при розробці програм і рекомендацій для інших регіонів світу, щодо покращення соціальної сфери і забезпечення дітей необхідними для життя і розвитку засобами.

Необхідним також є відкриття відділів чи пунктів допомоги дітям під егідою ЮНІСЕФ у кожній країні світу. В цих пунктах діти повинні отримувати необхідну допомогу будь-якого характеру. Особливу потребу у подібних пунктах мають діти, що проживають у зонах бойових дій і місцевостях, що піддаються природним лихам. Однак, така ініціатива потребує значних коштів і широкої інформаційної кампанії.

3.3 Шляхи підвищення результативності діяльності ЮНІСЕФ в Україні

Соціальна політика України щодо дітей не є достатньо ефективною, що пов'язано як з економічними проблемами, так і проблем менеджменту, що існують сьогодні в українському суспільстві. З огляду на ці проблеми, відділ ЮНІСЕФ в Україні має можливість допомогти державі у реалізації і захисті прав і інтересів дітей.

Сучасна шкільна система освіти в Україні потребує вагомих змін. Шкільні програми базуються на отриманні якомога більше знань з кожного предмету. Однак, це провокує у дітей відсутність бажання навчатися. Зважаючи на те, що потік нової

інформації з кожним роком стає все більше, діти не мають можливості швидко її засвоювати. Відділ ЮНІСЕФ в Україні має звернути особливу увагу на систему освіти і надати Міністерству освіти і науки відповідні рекомендації. Наприклад, створення профільної системи навчання дітей у школі, що передбачає надання можливості учням середніх і старших класів обирати ті предмети для навчання, до яких діти і молодь мають інтерес. Така система дасть можливість дітям обрати свій майбутній шлях і отримати необхідні навички для професійної діяльності у певній сфері.

Крім цього, не всі школи в Україні забезпечують умови для навчання дітей з особливими потребами. За даними ЮНІСЕФ, найкраща форма освіти — інклюзивна. Інклюзивне навчання передбачає, що діти, незалежно від їх особливостей мають можливість отримати якісну освіту. ЮНІСЕФ пропонує запровадження цієї форми навчання всім урядам. Відділ Фонду в Україні має зобов'язати уряд впровадити систему інклюзивної освіти з метою забезпечення дітей з особливими потребами можливістю навчатися.

Діти, що навчаються у школах мають бути забезпечені найкращими умовами для навчання. По-перше, діти, що мешкають у селах, малих і великих містах мають бути забезпечені безпечним шкільним транспортом. Для цього ЮНІСЕФ потрібно вести діалог не тільки з урядами, а й виробниками транспортних засобів, таких як шкільні автобуси, що дасть можливість закупівлі цього виду транспорту за доступну вартість. По-друге, в школах мають бути впроваджені системи харчування. Відповідно, діти, що навчаються у молодших класах (1-4 класи) і середніх класах (5-9 класи) мають отримувати дворазове шкільне харчування, що має включати поживні, свіжі та корисні продукти. До реалізації цієї умови ЮНІСЕФ може залучити вітчизняних виробників продуктів харчування, що мають можливість надавати такі послуги у великому обсязі.

Сьогодні Україна поступово реалізує політику щодо ліквідації усіх форм насильства по відношенню до жінок. Так, законодавчою основою запобігання насильству є Закон України Про запобігання і протидію домашньому насильству [83]. У разі, якщо жінка чи дитина стикається з проблемою насильства, вона може

звернутися у поліцію, центри соціально-психологічної допомоги або центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в родині [84]. Для більшої результативності політики, що направлена на викорінення насильства в Україні, ЮНІСЕФ може створити інформаційну кампанію, що має висвітлити цю проблему у негативному ключі.

Фонд також має можливість розробити шкільний курс, що має донести до дітей важливість даної проблеми, а також розкрити методи запобігання і захисту дітей від будь-якої форми насильства. Такий курс обов'язково має передбачати інформацію про служби, до яких необхідно звертатися у разі, якщо дитина вже стала жертвою цього насильства або існує загроза цього явища.

У зв'язку з тим, що сьогодні нові технології є невід'ємною частиною навчального процесу, діти мають бути забезпечені необхідними для навчання технологічними засобами і доступом до підключення до мережі Інтернет. В Україні особливо гостро ця проблема стоїть у сільській місцевості. Відділ Дитячого фонду ООН має провести моніторинг дітей, що не мають доступу до необхідних ресурсів. Після чого Фонд разом з урядом і Міністерством освіти і науки України мають розробити програми щодо постачання комп'ютерів, ноутбуків чи планшетів і надання доступу до Інтернету дітям, що потребують цього. Зважаючи на економічні проблеми, що існують в державі, Фонд має співпрацювати з компаніями, що надають інформаційно-технологічні послуги і виробниками технологічних пристроїв. Реалізація програм має відбуватися у декілька етапів, відповідно до потреб дітей у селах кожного регіону.

Поліпшення ситуації з житлово-побутовими проблемами дітей, що проживають у сільській місцевості, таких як водопостачання, опалення, електроенергія і каналізація, залежить від уряду України. Все, що може зробити ЮНІСЕФ для подолання цієї проблеми, так це провести моніторинг потреб дітей у сільській місцевості, розробити певні рекомендації і надати їх уряду на розглядання. Така ситуація складається з двох причин. По-перше, забезпечення дітей у селах гідними житлово-побутовими послугами потребує значного фінансування. По-друге, реалізація програм чи проектів, що мають на меті створення придатних житлових і

санітарних умов для життя дітей у сільській місцевості, потребує невизначеної кількості часу, тобто є довгостроковим процесом.

Діти, що проживають на території лінії розмежування та на окупованих територіях на Сході України потребують допомоги і особливого соціального захисту. Однак, нині ЮНІСЕФ не має доступу до цього регіону. Процес надання доступу Фонду до перебування на лінії розмежування, а також на непідконтрольних Донецькій та Луганській областях дуже складний і довгостроковий. По-перше, що необхідно Дитячому фонду ООН – співпраця з Тристоронньою контактною групою. Представники України у Тристоронній контактній групі мають виступити з ініціативою створення на окупованих територіях спеціальної місії ЮНІСЕФ, а також подати відповідні документи щодо дозволу перебування Фонду в цьому регіоні.

У разі прийняття даної ініціативи представники тимчасово окупованих територій мають надати гарантії стосовно захисту місії ЮНІСЕФ, а також безперешкодного виконання своєї діяльності, що направлена на забезпечення дітей необхідними послугами та продовольством, і в першу чергу захист їхніх прав. Існує також необхідність відкриття відділів Червоного Хреста на окупованих територіях Донецької і Луганської областей. Взаємодія ЮНІСЕФ і Червоного Хреста може підвищити результативність цієї гуманітарної місії.

З урахуванням того, що доступ ЮНІСЕФ до регіону дасть можливість Фонду отримувати дані щодо стану дітей на тимчасово окупованих територіях, відділ Фонду зможе розробити рекомендації щодо покращення умов життя місцевих дітей і молоді. Крім того, з'явиться можливість відкриття пунктів допомоги дітям, молоді і вагітним жінкам. Пункти зможуть видавати продовольчі пакети, засоби індивідуального захисту і гігієни, а також надавати психологічну допомогу дітям і жінкам, що мають проблеми із психологічним здоров'ям.

Окремої уваги заслуговує проблема внутрішньо-переміщених дітей. Сьогодні ЮНІСЕФ має тісно співпрацювати не тільки з українським урядом, але й з іншими державними системами, такими як Міністерство охорони здоров'я, Міністерство освіти та науки, Міністерство соціальної політики, а також місцевими добровільними організаціями і бізнес-структурами в Україні. Дитячий фонд ООН має зобов'язати

уряд прийняти відповідний законопроект про статус внутрішньопереміщених дітей з Донецької, Луганської областей і АР Крим. Такий законопроект має мати на меті забезпечення безкоштовного медичного обслуговування, надання пільг при здобутті освіти, моніторинг і забезпечення належних житлових умов і умов санітарії, надання психологічної допомоги дітям, що стали свідками військових дій або мають проблеми через полишення дому, що було спричинено конфліктом.

Зважаючи на те, що ці регіони України є російськомовними, а діти і молодь, що проживали на цих територіях, навчалися і спілкувалися переважно російською мовою, Фонд має розробити положення, що має бути прийняте національним урядом, про надання дозволу дітям і молоді навчатися на мові, якою їм зручно.

Враховуючи те, що ці діти залишилися без житла та нормальних умов життя, ЮНІСЕФ має надати уряду рекомендації щодо підвищення матеріальної допомоги внутрішньопереміщеним дітям і молоді віком від 0 до 21 років і визначити мінімальний розмір таких виплат, які мають дійсно відповідати вартості забезпечення дітей необхідними умовами для життя.

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження проблеми діяльності ЮНІСЕФ як основної інституції захисту прав дітей у всьому світі, автор дійшов висновку, що усі поставлені завдання були виконані.

В ході аналізу міжнародно-правової бази діяльності ЮНІСЕФ, ми дійшли до висновку, що діяльність Дитячого фонду ООН щодо забезпечення прав і інтересів дітей має ряд недоліків, серед яких найбільш істотними є відсутність міжнародно-правового документу, що мав би регулювати діяльність Фонду.

В процесі дослідження джерел щодо діяльності Дитячого фонду ООН у сфері захисту прав та інтересів дітей, ми визначили, що сьогодні моніторингова діяльність ЮНІСЕФ є недостатньо ефективною, що обумовлюється кількістю відділів у регіонах світу, а також низьким рівнем співробітництва Фонду з національними службами, що забезпечують захист прав та інтересів дітей.

Проаналізувавши основні перешкоди функціонуванню Дитячого фонду ООН у світі, ми визначили не менш важливу проблему Дитячого фонду ООН – відсутність сталого і чітко визначеного фінансування, недосконалість моніторингової системи ЮНІСЕФ, відсутність партнерства Фонду з транснаціональними корпораціями, а також дещо застарілі підходи щодо його діяльності, що не відповідають викликам сучасного світу.

В ході аналізу головних недоліків роботи ЮНІСЕФ у регіонах світу, нами було встановлено, що наразі в семи регіонах світу, в яких ЮНІСЕФ здійснює свою діяльність, існує ряд проблем, що пов'язані із забезпеченням дітей харчуванням, медичними послугами, послугами освіти, доступом до санітарних служб. Це обумовлено такими факторами, як невиконання урядами програм, що створюються Фондом, низький рівень моніторингової системи Дитячого фонду ООН у світі, а також обмежені повноваження Фонду щодо проведення своєї місії у регіонах світу.

Проаналізувавши найважливіші проблеми діяльності Дитячого фонду ООН в Україні, ми дійшли до висновку, що сьогодні в Україні найбільш гостро постають проблеми соціальної незахищеності і соціальної нерівності серед дітей, що негативно

відображається на діяльності ЮНІСЕФ, що безпосередньо пов'язано з обмеженими повноваженнями Фонду в Україні.

При виконанні шостого завдання було надано ряд рекомендацій щодо розширення перспектив діяльності Фонду, а також вирішення нагальних проблем у сфері захисту дітей. Так, сьогодні Дитячий фонд ООН потребує створення своєрідного Статуту ЮНІСЕФ. Він має визначати принципи діяльності Фонду і компетенцію виконавчих органів ЮНІСЕФ, зобов'язання країн-членів щодо забезпечення реалізації прав і інтересів дітей, засади, на яких має здійснюватися моніторингова діяльність Фонду у регіонах і окремих країнах світу, рамки партнерства з урядами країн-членів, урядових, неурядових та волонтерських організацій, агенцій ООН та інших партнерів ЮНІСЕФ, а також визначати принципи та розміри фінансування Фонду.

Нині також існує необхідність у розширенні кола партнерів Дитячого фонду ООН, як на місцях, так і на міжнародному рівні. Співпрацюючи з транснаціональними корпораціями у таких сферах, як харчування, санітарія і гігієна, охорона здоров'я та навчання, ЮНІСЕФ має можливість досягти більшої результативності у забезпеченні дітей необхідними умовами для життя і розвитку.

За винятком вищесказаного, проведення даного дослідження дало можливість розробити ряд рекомендацій і комплекс дій щодо забезпечення дітей необхідними для життя умовами у регіонах діяльності Дитячого фонду ООН. Ці рекомендації безпосередньо пов'язані із подоланням проблем голоду, здоров'я, санітарії, навчання, насильства, а також соціальної незахищеності дітей.

Окрему увагу в даній роботі було приділено діяльності відділу ЮНІСЕФ в Україні. Відповідно, було надано рекомендації щодо подолання проблем соціальної незахищеності дітей, сучасної системи освіти, подолання насильства по відношенню до дітей і жінок. Крім цього було запропоновано методи покращення умов життя внутрішньо-переміщених дітей з Донецької, Луганської областей та АР Крим, а також шляхи реалізації гуманітарної місії ЮНІСЕФ на тимчасово окупованих територіях України.

На підставі всього вищесказаного можна констатувати, що наукова гіпотеза даного дослідження підтвердилася. Також в процесі виконання даної роботи була досягнута її основна мета – дослідження ролі місії ЮНІСЕФ у сфері захисту прав і інтересів дітей, а також виявлення нових інструментів реалізації діяльності Дитячого фонду ООН у міжнародно-правовому середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. COVID-19 поглиблює нерівність в Україні: доступ до інтернету, наявність комп'ютера та житлові умови. UNICEF. 24.04.2020. С. 1-10. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/5821/file.pdf> (дата звернення: 29.05.2021)
2. Боротьба з COVID-19 в Україні: початкові оцінки впливу на бідність. UNICEF. 15.04.2020. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/5811/file.pdf> (дата звернення: 26.05.2021)
3. Домашнє насильство: кого і за що карає закон? Радіо Свобода. 2019. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/details.html> (дата звернення: 28.05.2021)
4. Ініціатива «Громада, дружня до дітей та молоді». UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/child-friendly-municipalities-initiative> (дата звернення: 25.05.2021)
5. Конвенція про мінімальний вік для прийому на роботу N 138. 03.05.1979. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 04.05.2020)
6. Посібник «Громада, дружня до дітей та молоді». UNICEF. 2018. С.1-74. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/2361/file/CCF_manual_ukr.pdf (дата звернення: 19.05.2021)
7. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 04.05.2021)
8. Цілі сталого розвитку Україна 2020: інформаційний бюлетень. UNICEF. 2020. 32 с. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/11486/file/SDG.pdf> (дата звернення: 25.05.2021)
9. Цілі сталого розвитку Україна 2020: моніторинговий звіт. UNICEF. 2020. 92 с. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/11481/file/SDG.pdf> (дата звернення: 25.05.2021)
10. Всемирная декларация об обеспечении выживания, защиты и развития детей. 30.09.2000. URL:

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/decl_child90.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

11. Декларация и План действий «Мир, пригодный для жизни детей». 10.05.2002. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/worldchild.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

12. Декларация о защите женщин и детей в чрезвычайных обстоятельствах и в период вооруженных конфликтов. 14.12.1974. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/armed.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

13. Декларация о социальных и правовых принципах, касающихся защиты и благополучия детей, особенно при передаче детей на воспитание и их усыновлении на национальном и международном уровнях. 03.12.1986. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/childpri.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

14. Декларация прав ребенка. 20.11.1959 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/childdec.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

15. Деятельность ЮНИСЕФ по защите прав ребёнка. url: https://studbooks.net/1133986/pravo/deyatelnost_yunisef_zaschite_prav_rebyonka (дата обращения: 04.05.2021)

16. Конвенция о правах ребенка. 20.11.1989 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/childcon.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

17. Конвенция о согласии на вступление в брак, брачном возрасте и регистрации браков. 07.11.1962. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/conmarr.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

18. Международный пакт о гражданских и политических правах. 16.12.1966 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pactpol.shtml (дата обращения: 19.05.2021)

19. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних (Пекинские правила). 29.11.1985 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/beijing_rules.shtml (дата обращения: 19.05.2021)
20. Мусина Н.М. Детский фонд ООН (ЮНИСЕФ). Московский журнал международного права. 2006. Апрель-июнь. (№62). С. 57-72.
21. Наши партнеры. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/eca/ru/что-мы-делаем/наши-партнеры> (дата обращения: 04.05.2021)
22. Руководящие принципы Организации Объединенных Наций для предупреждения преступности среди несовершеннолетних (Эр-Риядские руководящие принципы).14.12.1990. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/juveniles_deinquency_prevention.shtml (дата обращения: 19.05.2021)
23. Стратегический план ЮНИСЕФ на 2018–2021 годы: Экономический и Социальный Совет. Вторая очередная сессия 2017 года. Нью-Йорк, 18.07.2017. 34 с.
24. Хмелевский С.В. Правовые основы планирования и финансирования жизнедеятельности ЮНИСЕФ. Бизнес в законе. 2011. №6. С.144-148
25. Asia and The Pacific Regional Overview of Food Security and Nutrition. UNICEF. 2021. 120 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/7616/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
26. Child & adolescent health and COVID-19. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/child-health/child-health-and-covid-19/> (accessed 15 May 2021)
27. Child poverty and social protection: Georgia. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/georgia/child-poverty-and-social-protection> (accessed 18 May 2021)
28. Child Poverty in the Eastern Caribbean Area. UNICEF. 2017. 86 p.. URL: <https://www.unicef.org/lac/media/5056/file.pdf> (accessed 18 May 2021)

29. Child poverty. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/child-poverty/overview/> (accessed 15 May 2021)
30. Child poverty: Kyrgyzstan. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/kyrgyzstan/child-poverty> (accessed 18 May 2021)
31. Child poverty: Moldova. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/moldova/en/ending-child-poverty> (accessed 18 May 2021)
32. Child protection: Kosovo. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/kosovoprogramme/what-we-do/child-protection-social-inclusion> (accessed 18 May 2021)
33. Children in Latin America and the Caribbean. UNICEF. 2020. 5 p.. URL: <https://www.unicef.org/lac/media/21911/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
34. Children in monetary poor households and COVID-19: Technical Note. UNICEF. 2020. 3 p.. URL: <https://www.unicef.org/media.pdf> (accessed 15 May 2021)
35. Children in monetary-poor households: COVID-19's invisible victims. UNICEF. URL: <https://blogs.unicef.org/evidence-for-action/children-in-monetary-poor-households-covid-19s-invisible-victims/> (accessed 15 May 2021)
36. Children, food and nutrition. UNICEF. 2019. 8 p.. URL: <https://www.unicef.org/wca/media/4251/file.pdf> (accessed 15 May 2021)
37. Children's Environment and Health in East Asia and The Pacific. UNICEF. 2020. 40 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/6731/file.pdf> (accessed 17 May 2021)
38. Committee on the rights of the child. URL: <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/crc/pages/crcindex.aspx> (accessed 3 May 2021)
39. COVID-19 and School Closures. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/resources/one-year-of-covid-19-and-school-closures/> (accessed 16 May 2021)
40. Data to inform the COVID-19 response. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/resources/data-to-inform-the-covid-19-response/> (accessed 3 May 2021)
41. Early childhood development and COVID-19. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/early-childhood-development/covid> (accessed 3 May 2021)

42. Education Under Threat in West and Central Africa. UNICEF. 2019. 18 p.. URL: <https://www.unicef.org/wca/media/3781/file.pdf> (accessed 17 May 2021)
43. Ending Violence Against Women and Children in Cambodia. UNICEF. 2020. 20 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/7346/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
44. Ending Violence Against Women and Children in Papua New Guinea. UNICEF. 2020. 24 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/7341/file.pdf> (accessed 18 May 2021)
45. Ending Violence Against Women and Children in The Philippines. UNICEF. 2020. 28 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/7336/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
46. Ending Violence Against Women and Children in Viet Nam. UNICEF. 2020. 20 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/7351/file.pdf> (accessed 18 May 2021)
47. Gender equality and COVID-19. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/gender/covid-19/> (accessed 3 May 2021)
48. Generation unlimited. UNICEF. URL: <https://www.generationunlimited.org> (accessed 28 May 2021)
49. How many children and young people have internet access at home. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/resources/children-and-young-people-internet-access-at-home-during-covid19/> (accessed 17 May 2021)
50. Humanitarian Action for Children 2021 Overview. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/reports/humanitarian-action-children-2021-overview> (accessed 17 May 2021)
51. Humanitarian Action for Children in the Middle East and North Africa. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/mena/reports/humanitarian-action-children-middle-east-and-north-africa> (accessed 18 May 2021)
52. Impact of COVID-19 on Children and Families in Latin America and the Caribbean. UNICEF. 2020. 6 p.. URL: <https://www.unicef.org/lac/media/14381/file.pdf> (accessed 14 May 2021)

53. Iraq 2020 Internal Displacement Crisis Humanitarian Situation Report. UNICEF. 2020. 8 p.. URL: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files.pdf> (accessed 13 May 2021)
54. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 1. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64221/file/sdg1_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
55. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 10. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64366/file/sdg10_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
56. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 11. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64396/file/sdg11_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
57. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 12. UNICEF. 2020. 2 p..URL: https://www.unicef.org/media/64411/file/sdg12_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
58. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 13. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64426/file/sdg13_climate_2_pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
59. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 14 and 15. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64441/file/sdg14_15combo_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
60. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 16. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64456/file/sdg16_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
61. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 17. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: <https://www.unicef.org/documents/sdg-issue-brief-17> (accessed 3 May 2021)
62. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 2. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64241/file/sdg2_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)

63. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 3. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64261/file/sdg3_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
64. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 4. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64286/file/sdg4_education2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
65. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 5. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64301/file/sdg5_2-pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
66. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 6. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64331/file/sdg6_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
67. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 7. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: https://www.unicef.org/media/64346/file/sdg7_2pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
68. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 8.7. UNICEF. 2020. 2p.. URL: https://www.unicef.org/media/64361/file/sdg8.7_childlabour2_pager_final.pdf (accessed 3 May 2021)
69. Key asks for 2020 SDG Voluntary National Reviews: SDG 9. UNICEF. 2020. 2 p.. URL: <https://www.unicef.org/media/64821/file.pdf> (accessed 3 May 2021)
70. Levels and trends in child malnutrition UNICEF / WHO / World Bank Group Joint Child Malnutrition Estimates\Key findings of the 2021 edition. URL: <https://data.unicef.org/resources/jme-report-2021/> (accessed 3 May 2021)
71. Maternal and newborn health and COVID-19. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/maternal-health/covid-19/> (accessed 6 May 2021)
72. Maternal mortality. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/maternal-health/maternal-mortality/> (accessed 6 May 2021)
73. Newborn care. UNICEF. URL: <https://data.unicef.org/topic/maternal-health/newborn-care/> (accessed 6 May 2021)

74. Petrinjuk. V. O. UNICEF in today`s world. Polit. Challenges of Science Today: abstracts of XXI intern. conf. of high educ. stud. and young scient. Kyiv: National Aviation University, 2021. P. 73 – 76
75. Progress towards UNICEF South Asia`s Headline and Complementary Results. UNICEF. 2021. 34 p.. URL: <https://www.unicef.org/rosa/media/10671/file.pdf> (accessed 16 May 2021)
76. Protecting children from violence in the time of COVID-19. UNICEF. 2020. 20 p.. URL: <https://www.unicef.org/media/74146/file/Protecting-children-from-violence-in-the-time-of-covid-19.pdf> (accessed 5 May 2021)
77. Responding to COVID-19: UNICEF's 2020 key achievements. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/reports/responding-to-covid-19> (accessed 7 May 2021)
78. Share the meal. URL: <https://sharethemeal.org/ru/faq.html> (accessed 28 May 2021)
79. State of Palestine. UNICEF. 2021. 9 p..URL: <https://www.unicef.org/mena/media/11121/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
80. Sub-Saharan Africa Growing up in crisis in a world of opportunities. UNICEF. 2021. 28 p.. URL: <https://www.unicef.org/esa/media/8486/file.pdf> (accessed 19 May 2021)
81. Syrian Arab Republic 2021 Needs and Response Summary. UNICEF. 2021. 21 p.. URL: https://www.unicef.org/mena/media/10811/file/som_summary_2021.pdf (accessed 19 May 2021)
82. Understanding and Improving Viral Load Suppression in Children with HIV in Eastern and Southern Africa. UNICEF. 2021. 34 p.. URL: <https://www.unicef.org/esa/media/8206/file.pdf> (accessed 20 May 2021)
83. UNICEF and the Sustainable Development Goals. UNICEF. URL: https://www.unicef.org/sdgs_sdg1 (accessed 3 May 2021)
84. UNICEF Board Secretariat. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/executiveboard/board-secretariat> (accessed 30 April 2021)
85. UNICEF Education COVID-19 Response. UNICEF. 2020. 8 p.. URL: <https://www.unicef.org/eap/media/6891/file.pdf> (accessed 7 May 2021)

86. UNICEF Executive Board. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/executiveboard/about> (accessed 30 April 2021)
87. UNICEF Executive Director Henrietta Fore. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/media/unicef-executive-director-henrietta-h-fore> (accessed 30 April 2021)
88. UNICEF Goodwill Ambassadors & Advocates. UNICEF. URL: https://sites.unicef.org/people/people_ambassadors.html (accessed 30 April 2021)
89. UNICEF Office of Research – Innocenti. UNICEF. URL: <https://www.unicef-irc.org/> (accessed 30 April 2021)
90. UNICEF Supply Division. UNICEF: URL: <https://www.unicef.org/supply/> (accessed 30 April 2021)
91. UNICEF Where we work. UNICEF: URL: <https://www.unicef.org/where-we-work> (accessed 30 April 2021)
92. Universal Child Benefits in Europe and Central Asia. UNICEF. 2020. 16 p.. URL: <https://www.unicef.org/eca/media/13446/file.pdf> (accessed 14 May 2021)
93. Violence Against Children in the Time of COVID-19: What We Have Learned, What Remains Unknown and the Opportunities that Lie Ahead. UNICEF. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/> (accessed 14 May 2021)
94. Yemen Country Office Humanitarian Situation Report. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/mena/media/11106/file.pdf> (accessed 19 May 2021)